

Sri T. R. SHAMANNA.—I do not like to move my amendment.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Now I will put Clause 1 etc to the vote of the House.

The question is.—

“That Clause 1, the long Title the Preamble, and the Enacting formulae do stand part of the Bill.”

The motion was adopted The Clause 1, long Title the Preamble and the Enacting formulae were added to the Bill.

Motion to pass

Sri M. Y. GHORPADE.—I beg to move

“That the Karnataka Sales Tax (Second Amendment) Bill, 1975, as amendment, be passed.”

MR. DEPUTY SPEAKER.—The question is :—

“That the Karnataka Sales Tax (Second Amendment) Bill, 1975, as amended, be passed.”

The motion was adopted and the Bill, as amended was passed.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The House now stands adjourned and meet again at 3-30 P. M. to-day.

The House rose at Two of the Clock and reassembled at Thirty-Minutes past Three of the Clock.

[Madam Speaker in the Chair]

DISCUSSION FOR SHORT DURATION UNDER RULE 59

re : Secarcity Conditions in Certain parts of the State.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ, ಕೆಲವು ಮಹಿಳೆಯರು ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಲು ರೂಲ್ ೨೦೨ರ ಕೆಳಗೆ ತಮಗೆ ಬಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಅದಕಾರಣ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಲ್ಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟು ಉಪವಾಸ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಿಧವೆಯಿರಿಗೆ, ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅವರು ಕೆಲವು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು, ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನೆಯಿಂದ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಸಲ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಮೂಲಾಗ್ರವಾದ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾಯಿದೆ ಬಂದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸಹ ನಾನು ಈ ವಿಧವೆಯಿರಿಗೆ ಅಪ್ರಾಪ್ತವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಂಗವಿಕಲರಿಗೆ ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನನ್ನು ರೀ-ಅಕ್ಷನರಿ ಎಂದು ಕರೆದರೂ ಸಹ ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ವ್ಯಥೆ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇಪ್ಪತ್ತಿಗೂ ಸಹ ನಾನೂ ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿದ್ದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದರು. ಆದಕಾರಣ ಈಗಲೂ ಸಹ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನವೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು ಈಗಾಗಲೇ ಪಾಸ್‌ಗೊಂಡ ಕಾರಣ ಇದರ ಪರಿಶೀಲನೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಬೇರೆ

ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇವರುಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಕೇರಳದ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದ ಕಾರಣ ನಾನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏನಂದರೆ, ಈಗಲೂ ಸಹ ಅವರುಗಳಿಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೈಮೀರಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ, ಆದಕಾರಣ ಅವರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸುವುದು ಉಚಿತ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿವರಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನೂ ಸಹ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾರಣ, ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಮ್ಮನ್ನು ರಿ-ಆಕ್ಷನರಿ ಎಂದು ಕರೆದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಜರ್ವೇಷನ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೇಳಿದರು, ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ I am brandeis as a reactionary. It does not matter. ಇಂದು ಅಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟು ಏನು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೈಜೋಡಿಸಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಈ ಸಲ ಆಡಳಿತಪಕ್ಷದವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದಿದ್ದು ಹೆಂಗಸರ ಓಟುಗಳ ಮೂಲಕ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಏಕೆಂದರೆ, ನಾನು ಓಟು ಕೇಳಲು ಹೋದಾಗ ಗಂಜಸರ ಓಟುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಹೆಂಗಸರ ಓಟುಗಳು ಏನಿದ್ದರೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರಿಗೇ ಕೊಡುವುದು ಎಂದು ತಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿ ಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ವಾದ ಮಾಡುವಾಗ ಹೆಂಗಸಿಗೂ ಕೆಲವು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವೇ ಆ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮ್‌ಜೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನು ಈಗ ಪಾಸಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ತತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ನಾವುಗಳು ಯಾರೂ ವಿರೋಧ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನೋಂದವರಿಗೆ ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅವರುಗಳನ್ನು ಬೀದಿ ಬಿಕಾರಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಒಂದು ಸರಿಯಾದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸರಿಸಮಾನವಾದ ಹಕ್ಕು ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಇಂದು ಕೆಲವರು ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಕಷ್ಟವಾಗಿ ಕಷ್ಟಗೊಂಡು ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೈಮುಗಿದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ (ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು) — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರಂತೂ ಮಾನ್ಯ ಶಾಮಣ್ಣ ನವರು ಭೂಕಾಯಿದೆಯ ತತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಈಗ ಹೇಳಿದರು. ಮಹಿಳೆಯರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವಂತಹ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಹಾಯಗಳು ಸಾಲದು, ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮಷ್ಟೇ ಅನುಕಂಪವಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿತಿ ಇದೆ. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಏನೆಂದರೆ, ವಿಧವೆಯಿರಲು, ಅಂಗವಿಕರಲು, ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳು, ಮಿಲಿಟರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರು ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರು ಏನಿದ್ದಾರೆ, ಇವರುಗಳಿಗೆ ಈ ಕಾಯಿದೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ರಿಯಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದನೆಯದೊಂದರೆ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಗೇಣಿಯ ಗಿರಿರನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇವರಿಗೆ ಗೇಣಿಯ ೨೦ರಷ್ಟು ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಸಹಾಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿರುವ ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರಲು ಕೂಡ ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಹಾಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಔ ಮತ್ತು ಓನೇ ವರ್ಗದ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಾಗ ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಪರಿಹಾರದ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಔ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕೃತ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ಈ ಕಾಯಾಕ್ರಮಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯವನ್ನು

ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಪ್ಪು ಅನುಕಂಪ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಇಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ನಾರಮ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಅದೇ ಪಕ್ಷದ ನೀತಿನುಗುಣವಾಗಿ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಹಿಳೆಯರು ತಮ್ಮ ಡಿಮಾಂಡುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏತಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ಅವುಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬಾರದು. ಈಗ ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಸತ್ಯಗ್ರಹ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಹಿಳಾ ತಂಡದವರ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರೊಡನೆ ಏತಕ್ಕೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅವರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆ ಏನೆಂದರೆ ವಿಧವೆಯರು, ಮತ್ತು ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸಿನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಜಮೀನನ್ನು ಗೇಣಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಗೇಣಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಬೇವನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಮುಖ್ಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವೆ ನಿಲುವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಗೇಣಿಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಮಿಲಿಟರಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉಳಿದವರನ್ನು ತೆಗೆದು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದಿನ ಶಾಸನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಜಮೀನನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ವಾಯಿದೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಆಗ ಅನೇಕರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ ಆಗ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗದೆ ಇದ್ದಂತಹ ಕೇಸನ್ನು ನಾವು ಕಾಯಿದೆ ಕಕ್ಷೆಯೊಳಗೆ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ರಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ವ್ಯಥೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಸ್ವತಃ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿನಾಯಿತಿ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಅಳಿಸ ಮುಖಾಂತರ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಅವಿಭಕ್ತ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರ ಮುಖಾಂತರ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ವಿಧವೆಯರು ಮತ್ತು ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸಿನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಹಾಗೂ ಅಂಗವಿಕಲರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಅನುಕಂಪ ಇದೆ ಎಂದು ತಾವು ಹೇಳಿದಿರಿ, ಹಾಗಾದರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನಾರಮ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಇವೊತ್ತು ಯಾರು ಜಮೀನಿನಿಂದ ಬೇವನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯೋ, ಯಾರು ಜಮೀನನ್ನು ಗೇಣಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ಯಾರು ದುಡಿಯುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು. ದುಡಿಯದೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ತಿನ್ನುವವರಿಗೆ ಅದರ ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಅಂಗವಿಕಲರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಗೇಣಿದಾರರು ಅಂಗವಿಕಲರದರೆ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ? ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳು, ವಿಧವೆಯರು ಗೇಣಿದಾರರಾಗಿರಬಹುದು. ಅಂಥವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅನುಕಂಪ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಅಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸಿನ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಮದುವೆಯಾಗದ ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅವರ ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಇರತಕ್ಕ ಅವರ ಕುಟುಂಬದ ಅಸ್ತಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಈ ಮಕ್ಕಳು ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಇದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಈಗ ಹಾಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನಿಂದ ಏನು ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಅದೂ ಕೊಡ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಿಯಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒಂದೇ ಗಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳು ಇವೆ, ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳು ತೀರ್ಮಾನ ಆಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಡಿಫಿಕಲ್ಟಿ ಇವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾನು ಆ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಆ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬೇರೆಯವರ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಲಿ. ಈಗಾಗಲೇ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಅವರು ಸುಮ್ಮನೆ ಹಲುಬುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಫೀಸರುಗಳು ಸರ್ಕಾರದವರು ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟರೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರ್ಮಿಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ ? ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ರಿಸೋರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದ ಕೇಸುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್‌ನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ ಕೇಸುಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಲಮಿತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿ, ಕೇಸು ತೀರ್ಮಾನವಾದ ತಿಂಗಳು ಅಥವಾ ೧೫ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಂದು ಕಾಲ ಮಿತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಬಡ್ತಿಟ್ಟಿದ್ದು ಒಂದು ಕಾಸನ್ನು ಪೂವೈದ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಸ್ಟೇಟ್ ಗೌರವೆಂಟ್ ರಿಸೋರ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಕೇಸುಗಳು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವವರೆಗೆ ಈ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತೀರ್ಮಾನ ಆದಕೂಡಲೇ ಆ ವರ್ಗದ ಜನರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಚೇರ್‌ಮನ್‌ರಿಂದ ವರದಿ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿರುವ ಹಣದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಆಯಾ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ನಮಗೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಬರವಣಿಯೋ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಅಗ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ವರ್ಗದ ಜನರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ಇಷ್ಟು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅದರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಅವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ದಾವಾ ಹಾಕಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಟೈಂ ಮಿಟ್ಟನ್ನು ಫಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಬಾಕಿ ೭೫೬ ವಿಧವೆಯಾಗಿ ಒಂದು ಎಕರೆ ಅಥವಾ ಎರಡು ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಹಳೆಯ ಬಾಕಿ ಇರುವ ರೆಂಟ್‌ನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ೧-೩-೧೯೭೪ರಿಂದ ಅವರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ರೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇಲ್ಲಿ ೨೦ ಜನರು ಮಹಿಳಾ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ ಯಾರೂ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎಂದು ನನಗೆ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅವರು ರೆಂಟನ್ನು ೧-೩-೧೯೭೪ರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಎಷ್ಟು ನಿಧಾನವಾದರೂ ಬಡ್ತಿ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಡುವುದು ಕಾನೂನುನಿಲ್ಲಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ೧-೩-೧೯೭೪ರಿಂದ ಅವರು ರೆಂಟಿಗೆ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ ಅದನ್ನು ನಾವು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಅವರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು, ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಯಾವಾಗಲೂ ಸಿದ್ಧ ನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ ತಾವು ಯಾರಾದರೂ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಬಿಲ್‌ಗಳಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವನ್ನು ನಾಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈಗ ಎರಡೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷನವರೇ, ಇವತ್ತು ಎರಡೂವರೆ ಘಂಟೆಕಾಲ ಚರ್ಚೆಮಾಡಲು ಕ್ಷಾವು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ರುತುಮಾನದ ವ್ಯಾಪರಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕೊರತೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪುನಃ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು

ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶಾಸನಸಭೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದಂಥ ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಅಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಎರಡು ಸದನಗಳ ಒಂದು ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ದ್ವೈತೀ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಸನ, ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಂಡ್ಯ ಈ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಹದಗೆಟ್ಟಿದೆ, ಸರಿಯಾದಂಥ ಮಳೆಯಾಗದೆ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಜಂಟಿ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಈಗ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇವಲ ಟೀಕೆಗೋಸ್ಕರ ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಕೂತಿದ್ದಾರೆ. ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಖಾತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಸಚಿವರೂ ಸಹ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಹಾಸನ, ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಒಂದು ಬವಣೆ ಅತಿ ಭೀಕರವಾಗಿದೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ಬಹುಶಃ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಸೀಮಿತ ಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಅವರದೇ ಆದಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು, ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸೀಳಿ ತೋರಣಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ರಂಧ್ರಪ್ಪನವರೂ ಸಹ ಸಭೆಯ ಗಮನವನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ೨ ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಡೆ. ನಾಳೆಗೆ ಅಂತಿಮಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ತ್ವರಿತವಾದ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆಯಂಥಾದಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ಊರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹಣವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಮಾತನ್ನು ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಾನು ಫೋನ್ ಮುಖಾಂತರ ಕಾಂಟಾಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದೆ. ಅವರು ಫೈನಾನ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ನಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ರೀಲೀಸ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ಯಾವ ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಅವರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡಿದೆ, ಯಾವ ಫೋನ್‌ನಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆಂಬುದನ್ನು ಟೆಲಿಫೋನ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ವೆರಿಫೈ ಮಾಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಫೋರ್ಪಡೆ.—ಯಾವ್ಯಾವ ಏಟಿಂಗು ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈಗಲೂ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯೂಲರ್‌ನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದಮೇಲೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದರೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿಗೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿ ಕುತಿಯುವ ನೀರಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಭೀಕರವಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ಹಾಸನದ ಪ್ರಕರಣವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಹನುಮೇಗೌಡರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದರು. ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ದಿವಸಗಳ ಹಿಂದೆ ಕೆಲವರು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಹಾಕಿರುವ ಮುಖೇನ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆಮೊನ್ನೆ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣದ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ಸಹ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವರು ವಿವರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇಂತಹ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆಯೆಂದು ಅನೇಕ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಳೇ ನರಸೀಪುರದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ನಾಗಮಂಗಲ, ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಲವಾರು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಭೀಕರವಾಗಿದೆಯೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಸಲಹೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ನಿರ್ಣಯ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಕಳೆದವಾರ ಈ ಶಾಸನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರೆನೊಲ್ಡ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅವತ್ತು ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕೆಟ್ಟ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದು, ಅದು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಫಾಲೊ ಆಫ್ ಆಕ್ಷನ್ ಇವರ ಕನಸು ನನಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಒಂದು ಉತ್ತರ, ಇವರ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ

ಹಾಕುಂ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಳೆದಸಾರಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಮತ್ತು ಬಿದರೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವಾಗ ನಾನು ಕೊಡುವಾಗ ಕೊಡುವ ಆದೇಶವೇ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದೇಶನವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಇದೇ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಾವು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಆಶ್ವಾಸವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ, ಭಯಂಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ಹಣಗಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದೇ ಇವರಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-00 P. M.

ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರತಕ್ಕಂತ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಭೀಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದ ಸದಸ್ಯರು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಅನುಕಂಪ ಮಾತನ್ನು ಆಡದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಹಳೆ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದ ಜನತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಳೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷನವರೇ ಇವತ್ತು ಕೇಂದ್ರದವರ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನದ ಪ್ರಕಾರ ಬರಗಾಲ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಏನು ಸಹಾಯ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರಣವಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ ಬಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಹೇಗೋ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗೋಣ ಇವತ್ತು ನಾಳೆಯೋ ಮಳೆ ಬರುವುದು ಇನ್ನು ೫ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರಬಹುದು ಅಥವಾ ೨೦ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ಸುದಾರಿಸಬಹುದೆಂದು ಉಹಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಯಾವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವ ಮನೋ ಭಾವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಅವರು ಯೋಚಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಏನು ಇವರು ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ತಕ್ಷಣ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕೇವಲ ೩೦ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಖಟ್‌ವೆಸ್ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಖಟ್ ವೆಲ್ಸ್ ಹಾಕಿದ ಕಡೆ ದಿವಸಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಅಡಿ ನೀರು ಬಂದಿದೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಸಾಯಿಂಟ್ ಇರುವುದ ರಿಂದ ವಾಟರ್ ಬಿಸಿಲಿನ ಬೇಗಗೆ ಕೆಲವು ಗಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ನೀರು ಕುಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿ ದೂರದಿಂದ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ದನಗಳಿಗೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಜನರು ಸ್ನಾನಮಾಡಿದ ನೀರನ್ನು ಜಾನುವಾರುಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿರುವ ಹಣವನ್ನು ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳು ಎಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಬಂದಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ರೀ ಎಂಬರ್ಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆಂದು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗಿದೆ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ನಾನು ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾವಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ? ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಖಚಿತವಾದ ಉತ್ತರ ಬರಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡದೆ ಹೋದರೆ ನಾಳೆ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ತಮಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ನಾವು ದರವೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದೇ ಸಮನ ೨ ತಿಂಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವೈ. ಘೋರ್ಪಡೆ — ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಇಷ್ಟು ಸಿಟ್ಟಾಗ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸರ್ವೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧವಿದೆಯೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಎಲ್ಲೆಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗಟ್ಟಿದೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೋರ್ ವೆಲ್ಸ್ ಮೆಷಿನ್ ಕಳುಹಿಸಿ ಏನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ

ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಹಣದ ಕೊರತೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣದ ಅಭಾವ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧವಿದೆ. ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಇದೆ, ಬರಗಾತಿಗೆ ತುತ್ತಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಯಾವತ್ತು ಕಣದ ಅಭಾವ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ರೆವಿನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ನಾಲ್ಕು ರಿಗ್ ಮೀಷಿನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರ ಬಾಯಿಂದ ಬರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ನಾನು ಏನಾದರೂ ಆಧಾರ ರಹಿತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ವಾಪಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. I would ask the Finance Minister what is the money that has been provided under various heads and when it was released? If the officers have not taken proper care to act according to orders of Government why did not pull up the officers. The D. C. says that no money has been provided. That is why I seek this clarification. ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ಇವತ್ತು ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಇವರು ಹಣ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಯಾವ ತರಹ ತಾರತಮ್ಯಭಾವನೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಲಿ. ಇವತ್ತು ಕೂಡ they are avoiding a reply to my question for the last one and a half years. ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಭಾವಿ ತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ೨ ತಿಂಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಈ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿವೆ ಎಂದರೆ ಯುದ್ಧ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶಸ್ತ್ರಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಏನೇನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ನನ್ನೆ ಹೊಳೆನರಸಿಪುರಗೆ ಒಂದು ರಿಗ್ ಮೀಷಿನ್ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸ್ಟೇರ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಬರಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಬಾಂಬೆಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆಂದು ಮತ್ತೆ ಟೆಲಿಫೋನ್ ಮಾಡಿ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ವೈಖರಿಯೇ ಎಂದೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಹೇಸಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ. ರಿಗ್ ಮೀಷಿನ್ ಹಾಕಿ ಸ್ಟೇರ್ ಪಾರ್ಟ್ಸ್ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಕಳೆದಸಾರಿ ಸುಮಾರು ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡರೆ ? ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷ ವಾಯಿತು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದರೆ ? ಎಷ್ಟು ರಿಗ್ ಮೀಷಿನ್ ಕೊಂಡಿರಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ೩ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ರಿಗ್ ಮೀಷಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ೨ ತಿಂಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ಒಂದು ಭಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಸಿದ್ದೀರಾ ? ೪೦-೫೦-೬೦ ರಿಗ್ ಮೀಷಿನ್‌ಗಳಿವೆ ಆದರೂ ಕೂಡ ಈ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಆದಾಗ ರಾತ್ನೋ ರಾತ್ರಿ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ಏನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದು ಮತ್ತೆ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿದೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಪಾಲೋ ಆಫ್ ಆಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲ ಅದ್ದರಿಂದ ಇದು ಒಂದು ದುರದೃಷ್ಟವದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಕೇಳಿರುವ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಯವರೆಗೆ ತಾವು ಕೊಟ್ಟ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನಾವು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುವುದು ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವಾಗಿ

ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ, ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ನಾವು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ನಾವು ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಗತಂತರ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇವತ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಟ್ಟಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ನಾನು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವರದಿ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಾವೇ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ತಾವು ಸಬ್‌ಇನ್ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಆಫೀಸಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸರ್‌ಪ್ರೈಸ್ ಮಿಸ್ಟರ್ ಮಾಡಾತೀರಿ, ಬಹುಶಃ ಇದು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೆಲಸ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂದು ನಾನು ತಮನ್ನ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯೇ ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ವರದಿ ಸರಿಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಭಾಸುವಾರ ಬನ್ನಿ ಹೋಗೋಣ. ಮಾನ್ಯ ಹನುಮೇಗೌಡರು, ಮಾನ್ಯ

ರಂದುವು ನವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಾವು ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದರು, ಜನತೆ ಅವರ ಮುಂದೆ ಕಣ್ಣೀರು ಹರಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ವೈಮನಸ್ಸು ಮನೋಭಾವನೆ ಇದೆ. ಇದು ಏಕೋ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೈತವರ್ಗವನ್ನು ಇವರು ನಿರ್ನಾಮ ಮಾಡತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೫೦೦ ಜನರು ಇವತ್ತು ಕೆಲಸಮಾಡಬಹುದು. ಇವತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ಇವರಿಗೆ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೈವೈಡ್ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಕೇವಲ ೨೫೦ ಜನ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಜನ ಕೆಲಸ ಬೇಕು ಎಂದು ನೋಡಿ ಮುತ್ರಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಮುತ್ರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಯಾರು ರೈತಾಪಿ ಕೆಲಸವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ತೋಟಗಳಲ್ಲಿ ಎಂಥ ಕೆಲಸಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಒಂದು ಕೆರೆ ಊಳು ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಜನ ನೋಡಿ ಮುತ್ರಿಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಮುತ್ರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಲೆಟರ್ ಆಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೩೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ತಾವೇ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಜನ ಏಕೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇದು ಒಂದು ಕಾರಣ. ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ? ರಸ್ತೆಯ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಪಾಂಕ್ಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ನವರಿಗೆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಯಾವುದೇ ರಸ್ತೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಇಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಬೇಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಅವರು ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕ ಮಾತು ಸಿತ್ತವೇ ಎಂದು ತಾವು ವರದಿಯನ್ನು ತರಿಸಿ ನೋಡಬಹುದು. ಹಣ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಘೋಷ್‌ಪಡೆಯವರು ಏನೋ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ? ಇದು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ? ಇದು ಬೇಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ, ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಲೆವೆಲ್‌ನಲ್ಲಿಯೋ ದಯಮಾಡಿ ಹೇಳಿ. ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆಯೇ ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚುಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರಲಿ, ಹಾಸನ, ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎರಡು ದಿನ ಇದ್ದು ಬರೋಣ, ಎಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಇದೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅಸಮರ್ಥರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರು ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ನಾಲಾಯಕರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರು ಇಲ್ಲ. ಹಣ ಕೊಡದೆ ದಿಗ್ಗಂಥ ಹಾಕದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷನೆಯವರೇ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನನಗೂ ೨೦ ವರ್ಷದ ಕೂ ಅನುಭವ ಇದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ನರಕ. ಪಾಪ ಮಾಡಿದಂಥ ಜನ ಅಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕರಳು ಕಿತ್ತು ಬರುತ್ತದೆ, ಅವರು ಯಾವುದೇ ಜಾತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿರಲಿ, ಒಂದು ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾಲ್ ನ್ಯೂಟ್ರಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ, ಬಹಿರಿಯವರಿಗೆ ಅದು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಬಿ. ಕಲ್‌ಮಣಿಕರ್.—ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಮಾತ್ರ ಹೀಗೆ ಇದೆಯೋ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಇತ್ತೋ?

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೂ ಅದು ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ ಮುಂದೆ ನಿರ್ಣಯ ಆಗಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಒಂದು ಡಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಪ್ಲಾನನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಅದು ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿರ್ಣಯ ಆಗಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಘೋಷ್‌ಪಡೆಯವರು ೧೭೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅದು ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ೧೨೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ಕಳೆದ ೨೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆ. ಪ್ಲಾನನ್ನು ಯಾವರೀತಿಯಿಂದಲೂ ನಿರ್ಬಂಧ ಇಲ್ಲದೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಕಾಶ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ. ಆವರು ಡೆಲ್ಲಿಯಿಂದ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟು ನಿಮಗೆ ಇಷ್ಟು ಎಂದು ಗದ್ದಾಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮನೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವಾಸ್ತವ, ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಜನತೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಹೋದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ನಿಕ್ಯರ್ ಅನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅವನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಹುಚ್ಚುಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ೩೫ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರಬಹುದು, ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಇದು ನಾವು ನಾಚಿಕೆ ಪಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ. ನಾವು ಹೋಗಿ ಅವರನ್ನು ಒಟ್ಟು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಸಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಫರ್, ರೈತನ ಮಗನೊಬ್ಬನಿಗೆ ಅಪಾಯಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಿಸುವುದು ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಿತು. ಇಷ್ಟೇ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸವಾದರೆ ನಾವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾಚಿಕೆಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರ ಮೈಸೂರು ಇರಿಗೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ ಇವೆ. ಹಣದ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನಗಳು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಬಡ್ಡೆ ಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಡೀ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹವೆಗಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಬಡ್ಡೆ ಟೆಡ್ ಮಾರ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ? ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಡೈವರ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೂಡ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ರೈತರಿಗೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ. ರೈತ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ತಾವು ಕಂಟಕ ಪ್ರಾಯರಾಗಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎನ್. ಆರ್.ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಸೇಕು ಎಂದರೂ ಜನ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳು, ಕೆರೆಗಳ ಉಳುಮೆ ತೆಗೆಯತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಾದರೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಜನರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಸನದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯೋಗ್ಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಾವು ಹಣ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಹಿಡಿತ ಮಾಡಬೇಕು? ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ೧೨೦ ರಿಂದ ೧೫೦ ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ನಾಲ್ಕು ಕಿಲೋಮೀಟರ್ ರಸ್ತೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಬೀಗರ ಊರಿಗೋಸ್ಕರ ನಾಲ್ಕು ಮೈಲಿ ರೋಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಾವು ನಿಜವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಒಂದು ರೀತಿಯ ವೈರ ಮನೋಭಾವ ಗ್ರಾಮಂತರ ಇನರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಆಗಿ ತಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಹೇಳಿ? ಮೂರು ಚಿಲ್ಲೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಾವು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ವಕುಲ ಸಾಕ್ಷಿ, ವೆಸ್ಟ್ ಇಂಡೀಸ್ ಎಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ನಾನು ಅವರು ಮಾಡಿದಂಥ ಪದ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಕಾಲ ಹೋಯಿತು.

ನಾನು ಈ ಲೋನ್ ರಿಕವರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಅವನ ಲೋನನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯಿರಿ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ೧೦ ಸಾರಿಗಳಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ರಿಪೋರ್ಟ್ ತರಿಸಿದ್ದೇನೆ ಈ ಎಲ್ಲಾ ತಕಾವಿ ಲೋನ್ ಸೇರಿದರೆ ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವೆಂಟ್ ಲೋನ್ ೨ ಕೋಟಿ ಇದೆ, ಇರಿಗೇಷನ್ ಲೋನ್ ೩ ಕೋಟಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ದೊಡ್ಡವರು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ, ಶೇಕೆ ಇರುವವರು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟನ್ನು ಹಾಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಇರಿಗೇಷನ್ ಲೋನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಶೇಕೆ ಇರುವವರು ಬಾಬಿ ತೆಗೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತಕಾವಿ ಲೋನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವವರೇ ಜಾಸ್ತಿ. ೧೦೦, ೨೦೦, ೩೦೦, ಹೆಚ್ಚು ಎಂದರೆ ೪೦೦ ರೂಪಾಯಿ ತಕಾವಿ ಲೋನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಒಬ್ಬರು ಇಬ್ಬರು ಇದ್ದರೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಇನ್‌ಫ್ಲೂಯೆನ್ಸ್ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಮೇಲೆ ೧೦೦೦ ರೂಪಾಯಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಈ ಸಣ್ಣ ಮೊಬಲಗು ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ೧೦೦, ೨೦೦, ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಈ ಲೋನ್ ಬರುವ ತನಗೆ ಆದರೆ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರಿಗೆ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಅವರಿಗೆ, ಇವರಿಗೆ ಅಂತ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಅವರು ಇವನ ಹತ್ತಿರ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ತಿಂದು ತಿಂದು ಸತ್ತ ಹಣವನ್ನು ಹದ್ದುಗಳು ತಿನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ತಿಂದಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಈ ಸಾಲವನ್ನು ಆ ಬಡ ರೈತನಿಗೆ ಏನು ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತೀರೋ ಅವನು ಆ ಸಾಲವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದೇ ಇರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಅವನಿಗೆ ಪೀನಲ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಆ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್, ಈ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಅಂತ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ೨೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ ಹಾಕಿ ವಸೂಲಾಡುತ್ತೀರಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ೩ ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅಂತ ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀರೋ ಅದನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿ ಸ್ವಾಮಿ, ನೋಡೋಣ. ಈಗ ನೀವು ಸ್ಕಾಲರ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಜಿನಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್‌ಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ತಕಾವಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು ಇದು ಅದರಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಮೊಬಲಗಲ್ಲ ಆದುದರಿಂದ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೋದರೂ ಪರಮಾಯಿಲ್ಲಾ, ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ನಿಂತರೂ ಪರಮಾಯಿಲ್ಲಾ ಇದನ್ನೇಕೆ ಮನ್ನಾ ಮಾಡಬಾರದು? ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ೩ ಯಿಲ್ಲಕ್ಷ ಜನಕ್ಕೆ ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾ

ತೆಗೆದಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಬಡ ರೈತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಹಣಕ್ಕೆ ೨೪ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕಿ ಅವನನ್ನು ಸುಲಿಗೆ ಮಾಡಿ ರಕ್ತ ಹೀರುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಸ್ಕಾಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಜಿನಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಈ ಎರಡು ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಏನು ಲೋನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ೬ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಏನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಪಂಚವೇನೂ ಕುಸಿದು ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬಾಪುಗೌಡರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಯಾವ ವಿಲೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಒಬ್ಬ ರೈತನ ಸುಲಿಗೆ ಯಾವರೀತಿ ಯಾಗಿದೆ ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಬಡ ರೈತ ಕೊಡಬೇಕಾದ ೨೦೦, ೩೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲಕ್ಕೆ ಅವನ ಮನೆಯ ಪಾತ್ರೆ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಹರಾಜು ಹಾಕಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವನು ತನ್ನ ಮಾನಕ್ಯೋಸ್ಕರ ಈ ರೀತಿ ಆಯಿತಲ್ಲಾ ಎಂದು ಅವನು ಪಾಯಿಸನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು ಸತ್ತು ಹೋಗಿದ್ದಾನೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನೀವು ೨೫ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಪುರುಷಾರ್ಥವನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದೀರಿ ಹೇಳಿ. ಈ ಎರಡು ಕ್ಲಾಸ್‌ಗಿಂತ ಅಂದರೆ ಈ ಸ್ಕಾಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಜಿನಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗಿಂತ ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ದ್ವಿಜವಾನನ ಕೆಲಸವೇ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ೧೦ ಎಕರೆ ೨೦ ಎಕರೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ರೈತ ವಿಧಾನ ಸೌಧದಲ್ಲಿರುವ ಜವಾನನ ಕೆಲಸವೇ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಭೂ ಮಾಲೀಕನೇ ಇರಲಿ ಅವನು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸ ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ, ಒಂದು ಬಸ್ ಓಡಿಸ್ತಾರೆ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ಲಾನ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಂ ಅನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ ಈ ಸ್ಕಾಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಜಿನಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್‌ಗೆ ಏನು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಮನ್ನಾ ಮಾಡಿ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾಲ್ (ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಜಿನಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್) ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ತಾ ವಿವರಗಳು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳದು ಮಾತ್ರ ಬೇಕಾದರೆ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಸ್ಕಾಲ್ ಫಾರ್ಮರ್ಸ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಏಜನ್ಸಿ ಮುಖಾಂತರ ಇವರಿಗೆ ಏನು ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರೋ ಬಹುಶಃ ಅದು ೫ ಅಥವಾ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು ಈವೊಂದು ನಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೨ ಕೋಟಿ ೬೦ ಲಕ್ಷ ಜನ ಏನು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯದ ಉದ್ಯಮದಲ್ಲೇ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರ್ಗಕ್ಕೊಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಲಿ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ. ಅವನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ೨೦೦ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲಕ್ಕೆ ೨೦ ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಬಡ್ಡಿ, ಸರಳ ಬಡ್ಡಿ, ಚಕ್ರಬಡ್ಡಿ, ಮರಿಬಡ್ಡಿ, ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಅವನ ಮನೆಯ ಪಾತ್ರೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹರಾಜು ಹಾಕಿ, ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಟ್ಟು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ನಡೆದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ ಇಷ್ಟು ಕಿರುಕುಳ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡುವ ಬದಲು ಇದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ೧೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೋದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಫ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ, ಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡೋಣ. ಅವರು ಈ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ತಾಸ್ಕಿಲ್ಲಾರಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚಿ, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸಕ್ರಿಯರಿಗೆ ಬೆಣ್ಣೆ ಹಚ್ಚಿ ಇನ್ನು ಬೇಕು ಬೇಕಾದವರಿಗಲ್ಲಾ ತಿನ್ನಿಸಿ ಈ ಹಣ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅವನು ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಉಸಿರಾಡಬಹುದು. ಮತ್ತು ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ನೀವು ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಅವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದೇನೆಂದರೆ ಮುಂದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹತ್ತುವವರೆಗೆ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದುದು ಸಾಲ ವನ್ನು ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅವರಿಂದ ವಸೂಲಾಡುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಅದು ಯಾವುದೇ ಸಾಲ ಇರಲಿ, ಅದು ಭೂ ಆಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಲವೇ ಇರಲಿ, ತಕಾವಿ ಸಾಲವೇ ಇರಲಿ, ಸೊಸೈಟಿ ಸಾಲವೇ ಇರಲಿ, ಅವನಿಗೆ ೬ ತಿಂಗಳ ತನಕ ಆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹತ್ತುವವರೆಗೆ ಆ ಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರ ಅದೇಶ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಈಗ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅದೇಶವನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ.—ಈವೊತ್ತು ಈ ಸರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರಿಗೆ ಏನು ೨೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರು ಅದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟರು. ಇದು ರೈತನ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದಿಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರಾರು ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟವರಾರು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೊಟ್ಟಾದ ಮೇಲೆ ನೀವು ಏನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕರಿಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ ಭಾಗಿಗಳು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪನವರು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ನಾವೆಲ್ಲಾ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಆ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕೇ ಎನಿಸಿ ಆ ರೀತಿ ಹೇಳುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ.

ನಾನು ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಒಂದು ವರ್ಗದ ಜನತೆಯ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏನೂ ಭಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಂಠಿತವಾದರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಂದ ಹಣ ವಸೂಲ್ಯಾಡಲಿ ಬೇಡ ಅನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಣ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ವಸೂಲ್ಯಾಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಹಣ ವಸೂಲ್ಯಾಡಲಿ. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೇ ಈ ದಿವಸ ಅಂಥಾವರ ಹತ್ತಿರ ಕೂಡ ದನಗಳಿಗೆ ಹುಲ್ಲನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ. ನನ್ನ ಸ್ವಂತದ್ದು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಈ ಸಲ ಒಂದು ಕಾಳು ಭತ್ತವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಾದೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದೇನೆಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಸತ್ತರೆ ಅದನ್ನು ಅವನ ಎದೆ ಮೇಲೆ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು. ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಕೊನೆಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮವಾದ ಜನ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂತಹ ನಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಜನರ ಗತಿಯೇ ಹೀಗಾದರೆ ಬಾಕಿಯವರ ಗತಿಯೇನು ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಡವೇ ? ಚುನಾವಣೆ ಬಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ರೈತರ ಹತ್ತಿರವೇ ಹೋಗಿ ಓಟು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ತಾಡಾ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ತಲೆಗೆ ಎಣ್ಣೆ ತಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಂದ ಓಟದ್ದು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುತ್ತೇವೆ.

4-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ —ಶೇಕಡಾ ಎಂಬತ್ತರಷ್ಟು ಜನ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುವವರೂ ರೈತರು ಮತ್ತು ರೈತರೇ ರಾಜ್ಯದ ಬೆನ್ನಲಬು ಎಂದು ಎರಡನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತ ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇದು ಬೇರೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನೇ ಹಳ್ಳಿಗಳ ರೈತರ ಮನೆಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲವೆ ತಿಥಿ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿರುವ ರೈತರು ನನ್ನನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಏನು ದೇವೇಗೌಡರೇ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಕೆರೆಯ ಹೊಳೆ ತೆಗೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವಲ್ಲ ? ಒಗಗಾದರೆ ರೈತರು ಬದುಕುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ ? ಎಂದು ನನ್ನನ್ನೇ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಅಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮುಖವನ್ನು ತೋರಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೇ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ರೈತರಿಗೆ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾಪ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಇರುವ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಪೆಟು ಬ್ಯಾಂಕು ಆಫ್ ಮೈಸೂರು ಇವರ ಕಡೆಯಿಂದ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡ ರೈತರಿಂದ ಸಾಲ ಪೂರ್ತಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೈತರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಇದ್ದರಲ್ಲವೇ ಅವರು ವಾಸಸ್ ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ. ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ರೈತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಸಾಲದ ವಸೂಲಾತಿಯನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತಡೆಹಿಡಿಯಲು ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಸೂಚನೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದಿರುವ ವಾಟರು ರೇಟನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆರೆ ಒಣಗಿ ನೀರಿಲ್ಲದೇ ಇರುವಾಗ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡದರು ಎಂದು ವಾಟರು ರೇಟು ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಲ್ಲಿ ನಾಲಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ನೀರೂ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲದೆ ಇರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿವೆಯೋ ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯಿ ಮಾಫಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ತಡೆಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳವರು ರೈತರ ಮೇಲೆ ಸಾಲ ಬಾರದ ಇದರ ಇದರ ಮೇಲೆ ಸುಸ್ತಿ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಕಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಂದು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಕೆರೆ ಒಣಗಿ ಬತ್ತಿ ಹೋಗಿದ್ದರೂ ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಬೆಳೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲೂ ಕೂಡ ವಾಟರು ರೇಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆ ಬಂತು ಎಂದು ಇಲ್ಲೂ ವಾಟರು ರೇಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವುದು ನೋಡಿ ನನಗೆ ತುಂಬಾ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗಾದರೆ ರೈತರು ಹೇಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ —ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಕೂಡಲಿನ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದರೆ ಜನರ ಮೇಲೆ ತಲೆಗಂದಾಯ ಹಾಕಬೇಕು ಅಷ್ಟೇ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಇವರು ಕೆಚ್‌ಗೆ ಅರಸೀಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತು ದಿನ ಕ್ಯಾಂಪು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯ ಹಾಗೂ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೆರಡು ದಿನಗಳು ಕ್ಯಾಂಪು ಮಾಡಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಟಿ. ಎ. ಡಿ. ಎ. ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊಡಿ ನಾವು ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಜನರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಆಹಾರ ದವಸಗಳನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಸುಯಾದೆಯೇ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ? ಇಂದು ನಮ್ಮ ಹೊಳೆನರಶಿಪುರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ. ರಾಗಿ ೧.೨೦ ಪೈಕಿಯಿಂದ ೧.೯೦ ಪೈಕಿಗಳಂತೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕೆಜಿಗೆ ೨.೫೦ ಪೈಕಿಯಿಂದ ೨.೮೫ ಪೈಕಿಯ ವರೆಗೆ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಕಿ ಒಂದು ಕೆಜಿಗೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಅದು ನನಗೂ ಗೊತ್ತು.

ಇನ್ನು ನನ್ನ ಹೊಳೆನರಸೀಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ೧೬ ಸಾವಿರ ಜನರು ಪೆತ್ಸೋಲ್ ಕ್ಯಾಂಪು ವರ್ಗದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ೨೫೦ ಜನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಶಾಖೆಯಿಂದ ಒಂದು ಮೂಟೆ ದವಸ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಇಲ್ಲಿರುವ ಪಂಚಾಯತಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ಮೂಲಕ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೂಟೆ ಬರುವಾಗಲೇ ಡಿಪೋಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ದಾಯಿಲ್ಲೇ ಯಾರೋ ಪುಡಾರಿಗಳಿಗೆ ಅದು ಮಾರಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ರೈತರಿಗೇ ದವಸ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಪೇಂಟ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಅದನ್ನು ಆಯಾ ಊರಿನಲ್ಲಿರುವ ಪಂಚಾಯತಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಇಲ್ಲವೇ ಎ.ಎಲ್. ಡಬ್ಲ್ಯು.ರವರ ಮೂಲಕ ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರೂ ಭಯ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಆರೂ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಪಡೆದ ಸಾಲವನ್ನು ವಾಪಸು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರೇನೂ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎಂದಿಗೂ ದ್ರೋಹ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಲೂಟಿ ಮಾಡುವ ಜನ ಬೇರೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು ಐದು ಕೋಟಿ ಮಳನರಿ ಹಾಕಿ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಇದರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಲ್ಲವೇ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಧ್ಯೆ ಲೂಟಿ ಮಾಡಿ ಹೊಡೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ರೈತರು ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರಗಳಿಗೆ ಕಪ್ಪು ಕಾಣಿಕೆಗಳೆಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂದು ರಾಜರು ಹೋದ ಮೇಲೆ ನಾವೇ ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಪ್ಪು ಕಾಣಿಕೆಗಳಂತೆ ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ವಾಪಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಈಗ ರೈತರು ರಾಜರುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಕಪ್ಪು. ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ಕಪ್ಪು ಹಣ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ನಾನು ಹಾಸನದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಜನರಿಗೆ ದವಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಏಕೆ ಹಂಚುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ನಮಗೆ ಕೇವಲ ೪೦೦ ಮೂಟೆ ದವಸ ಬಂದರೆ ಹೇಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ ತಾವೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದರು. ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಜನ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿದರು ಎಂದರೆ ರಾತ್ರಿ ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮೂಟೆಗಳನ್ನು ರವಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಸರಿಯಾದ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಡವೇ ? ನಾನೇನೂ ಮಂಗಳೂರಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ, ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದ ಜನಗಳಿಗೂ ಸು ಸಮಾನವಾಗಿ ದವಸಗಳನ್ನು ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಾರದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಯವರನ್ನೇ ಬೇಕಾದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಅಡ್ಡಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಎಸ್. ಆರ್. ಪಟ್ಟು ಎಂದು ಹಾಕಲು ಹೋಗಬೇಡಿ. ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಮಾರ್ಚ್ ೩೦ ರೊಳಗೆ ಪೇಮೆಂಟು ಆಗಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಎಪ್ರಿಲ್ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪೇಮೆಂಟು ಆಗಿರುವುದನ್ನೂ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಹದಗೆಟ್ಟಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಮುಸ್ಲಿಮರೂ ಇಲ್ಲಿರುವವರು ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಅವರೇ ಒಂದು ಸಲ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಗತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರ ಮೀಸೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಅಗಳು ಅನ್ನ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಿರ್ರಾನಿ ಮಾಡಿಸಿ ತಿಂದು ಬಂದೆ ಎಂದು ಕಟ್ಟು ಕತೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯ.—ಅಂಬಲಿ ತಿನ್ನುವವರಿಗೆ ಮೀಸೆ ತಿಕ್ಕುವವರು ಬೇರೆ ಎಂದಂತೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಬಿ. ಶಿವಯ್ಯ.—ಇದಕ್ಕೂ ಅದಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಡಿ. ದೇವೇಗೌಡ.—ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಸರಕಾರ ಇದರ ಎಲ್ಲ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಂದೆ ನಮಗೇ ಇದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅಳಿಯನ ಕುರುಡು ಬಳಗಾದರೆ ಎನ್ನುವಂತೆ. ಸರಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇದ್ದರೆ ಬಹುಶಃ ನಾವು ಸರಕಾರದ ಉತ್ತರ ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಾಳೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ನಾಳೆ ಸಭೆಯ ಕೊನೆ ದಿನವಾದರೂ ಚಿಂತೆ ಇಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಧರಣಿ ಕೂಡಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮನ್ನು ಬಾಗಿಲಾ ಮುಚ್ಚಿದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜಾಗ ಬಿಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕದಲುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಲಘುವಾಗಿ ಭಾವನೆ ಮಾಡಬಾರದು ಮತ್ತು ನಾನು ಹೇಳಿರುವ ಕೆಲವಾರು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡೂ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವೈ. ಪಾಟೀಲ್ (ಸಿಂಧಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಗಳೇಯವರೇ, ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ದುಷ್ಕೃತರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಿಂಧಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದುಷ್ಕೃತರ ಭವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿ ನಂತರ ಇಂಡಿ ಮೊದಲಾದ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವೆ. ನಾನು ಈಗ ಮಾತನಾಡುವುದು ಭಾರ್ವಣವಲ್ಲ ನನ್ನ ಜನತೆಯ ಗೋಳಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ದುಃಖದ ವರ್ಣನೆ.

ನಮ್ಮ ದುಷ್ಕೃತರ ಪರಿಹಾರದ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ೩ ವರುಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದರೂ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಆಗುವುದು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗೆ ಇರಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಲು ಆಗಿಲ್ಲ.

ಸರ್ಕಾರ ಈ ಸಲ ದುಷ್ಕೃತರ ಬಿದ್ದಾಗ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡಲು ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸಲು ಅಪರಿಮಿತ ಹಣ ಮಾಡಿದೆಯಂತೆ ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವ ಶಾಸ್ತ್ರತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜನರ ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯ ಕಲ್ಪನೆ ನಿಮಗಾರಿಗೂ ಬಾರದು. ಅನಾದಿಕಾಲದಿಂದ ಆಹಾರ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಜನತೆ ಭೋಗಿಸುವ ಕಷ್ಟ ಕಲ್ಪನಾತೀತ.

ಮೊನ್ನೆ ಬಿದ್ದ ಈ ಸಲದ ದುಷ್ಕೃತ ನಿಮಗೆ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರಬಹುದು. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಡೋಗಿ ಬರ ಬಿದ್ದಾಗ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಪಾಸದಿಂದ ಸತ್ತ ಹಣಗಳು ರಾಸಿ ರಾಸಿಯಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದವು.

ಮನೆಯ ಹೊಸ್ತಲಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲು ಎದ್ದಿದ್ದರೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜನರಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲದಂತೆ ಎಂದೂ ಶರಣರು ಹೇಳುವಂತೆ, ಜನರ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಡಿಸದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದ್ದು ಇಲ್ಲದಂತೆ ಸರಿ. ಮೊಲೆ ಕುಡಿಸದ ತಾಯಿಯನ್ನು ತಕ್ಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹರಿಜನ, ಲಮಾಣಿ ಮೊದಲಾದ ಬಡವರೆಲ್ಲ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯದ ಸಾಂಗಲಿ, ಕೊಲ್ಲಾಪುರ ಮಿರಜ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಗಂಡಸಿಗೆ ೬ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಂಗಸಿಗೆ ೩ ರೂಪಾಯಿ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಉಪವಾಸ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ.

ಸಿಂಧಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಡಬೇಕಾದರೆ, ಆಲಮಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆ ಆಗಬೇಕು. ಅದು ಆಗುವ ಲಕ್ಷಣಗಳಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಅದರ ಅದು ನಮ್ಮ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಂತೂ ಕಾಣಲಾಗದು.

ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಒಟ್ಟು ಸಾಗುವಳಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ೫ ಲಕ್ಷ ೬ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅಲಮಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ತಿ ಯಾದಾಗ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ನೀರಾವರಿ ಆಗುವುದು. ಉಳಿದ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಆಗಲು ಸ್ಥಳಗಳಿಲ್ಲ. ಅಲಮಟ್ಟಿ ನೀರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ, (೧) ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಹೊಡಿಸುವುದು, (೨) ಈಗಿದ್ದ ೬ ಸಾವಿರ ಹಳೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು. (೩) ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕ್ರಮೋನ್ವಿತ ವಲ್ಸ) ತೆಗೆಯುವುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಳೇ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದ ಗಾಳ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಗಾಳ ತೆಗೆದ ನಂತರ ಪುನಹ ಮಣ್ಣು ಬೀಳದಂತೆ ಬಾವಿಯ ಸುತ್ತಲು ಗೋಡೆ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ಹಳೇ ಗೋಡೆಗಳಿದ್ದರೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ದರಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಬಾವಿಗೆ ಪಂಪು ಕೂಡಿಸಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ಡಿಸೈಲ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದು ಬಹಳ ವರ್ಚು ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿ ಬಾವಿಯ ವೋಲ್ಟೆ ನೀರು ನಿಲ್ಲುವಂತೆ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಬಾವಿಯ

ಸಂಧಾರಣೆ ಮಾಡಿದನಂತರ ನೀರಾವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ನಿಜವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ, (೧) ನೀರಾವರಿಗೆ ಒಳಪಡುವ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಕಲಕೀ ತೆಗೆದು ಸ್ವಚ್ಛ ಮಾಡಬೇಕು. (೨) ಬುಲೆಡೋಜನ್ ನಿಂದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಮತಾಪಿ ಮಾಡಬೇಕು. (೩) ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಒಡ್ಡು ಹಾಕಿಸಿ ನೀರು ಉಣ್ಣುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಹನಿ ನೀರು ಹಾಕಾಗಬಾರದು.

ಸಿಂದಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅಪಾರ ಜಲಸಂಪತ್ತು ಇದೆ. ಬೊಮ್ಮನ ಜೋಗಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಎಲ್ಲಾ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಇರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಭೂಗರ್ಭ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀ ರಾಧಾಕೃಷ್ಣ ರವರಗೆ ತೋರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ನದಿಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ನೀರು ಕೊಟ್ಟು ಜನರಿಂದ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡುವಂತೆ, ಜಲಸಂಪತ್ತಿನ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿ ೨೦ ಬಾವಿಗಳ ಅಳತೆಯ ಒಂದೊಂದು ಸಾಮೂಹಿಕ ಬಾವಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ತೆಗೆಯಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ನೀರು ಕೊಟ್ಟು ನೀರಿನ ಬೀರಾಡು ವಸೂಲು ಮಾಡಬೇಕು. ೧ ಬಾವಿಯಿಂದ ಮುಂಗುರಿ ೧೦ ಎಕರೆ ಹಿಂಗಾರಿ ೧೦ ಎಕರೆ ಕೂಡಿ ೨೦ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಹಳಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಸಂದಾರಿಸಿದರೆ ೮೦ ಸಾವಿರ ನೀರಾವರಿ ಆಗುವುದು. ಉಳಿದ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕನಿಷ್ಠ ೨೦ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗಿ ಹಳೇ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟು ೧ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗುವುದು. ಈ ಹಳಿ ಬಾವಿಗಳಿಂದ ಎಕರೆ ೫ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ದಂತೆ ೫ ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಧಾನ್ಯ ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುವುದು.

ಒಂದು ಬಾವಿಯ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಲಕ್ಕಾಗಿ ರೈತನು ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರನ್ನು ಕಾಣಬೇಕು, ವಿದ್ಯುತ್ ಕೊಡುವವರು ಬೇರೆ, ಒಡ್ಡು ಹಾಕುವವರು ಬೇರೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೈತರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ ಸಣ್ಣ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರಿಗೆ ನಮ್ಮಂತಹ ಮುಂದಾಳುಗಳಿಗೆ ಪ್ರಮುಖರ ಹಿಂಬಾಲರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಿರುವುದು ಬಡವರಿಗೆ ಬಹಳ ಉಪಯೋಗವಾಗಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಲಮಾಡೆ ಜನರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಬಡವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವೇ ಸಾಮೂಹಿಕ ಬಾವಿ ಮಾಡಿಸಿ ನೀರು ಕೊಡಬೇಕು. ಜನರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪೈಪ್ ಹಾಕಿ ಕೊಡಬಾರದು. ನನ್ನ ವಿನಂತಿಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಹಣ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಆ ಹಣದ ಉಪಯೋಗ ಭೂಸುಧಾರಣೆಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಬಹು ಭಾಗ ಹಣವನ್ನು ಜನರು ಚೈನಿ ಮಾಡಿ ಸಿಂಧಿ ಕೂಡಿದು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಾಳುಮಾಡಿದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಿಂದಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಕುಮಾರರಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು.

ಅನ್ನ ಬೆಳೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಲೇವಿ ಮಾತ್ರ ವಸೂಲು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೀರಿ. ಲೇವಿ ಬಲತ್ಕಾರದಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ನಿಮಗೇನು ಹಕ್ಕಿದೆ? ಇದಾಬಂದಾಗಬೇಕು. ಹತ್ತು ಹದಿನೈದು ಜೀಲ ಇರುವ ಜನರಿಂದಲೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಲತ್ಕಾರದಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಬಾವಿ ಸುಧಾರಣೆ ಹೊರತು ಯಾವ ಸುಧಾರಣೆಯೂ ಬೇಕಿಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಇರದಿದ್ದರೆ ಹತ್ತು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ತೆಕೊಂಡು ಹಣದ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಜನರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಸಿಗುವುದು.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾ ಪ್ರಧಾನಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಅಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ. ೨೭-೧-೧೯೭೩ ದಿವಸ ಆಗಿನ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮೀಷನ್ ಛೇರ್ಮನ್ ಮಾನ್ಯ ಡಿ. ಪಿ. ಧಾರ್‌ರವರಿಗೆ, ಸಿಂಧಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಇದರಿಂದ ಆಗುವ ಲಾಭವನ್ನು ಮನಗಾಣಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ೯-೧೦-೧೯೭೩ನೇ ದಿವಸ ಹಿಂದಿನ ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದ ಒಕ್ಕಲಾತನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಇಂದಿನ ಮಾನ್ಯರಾಯ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಫಕ್ರುದ್ದೀನ್ ಅಲಿಯವರಿಗೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಗೆ ಇ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಸಲ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಈ ಸಲ ಅರಿಸಿ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಹೊರತಾಗಿ ಬೇರೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಇಂಥ ಸಿಂಧಿ ದುಷ್ಕೃತಿ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ ಎಂದು ಚಾಚ್ಚಿ ಮಾಡುವರು. ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಲು ಎದ್ದು ಕೂಡಲೇ ಇಂಥ ಸಿಂಧಿ ದುಷ್ಕೃತಿ ವಿಷಯ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಅಂತ ಎಲ್ಲರೂ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ.

೩೧-೮-೭೪ನೇ ದಿವಸ ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ದೀರ್ಘವಾದ ಫಿವರ್ಸ್ ಮನವಿ ಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ಉಪದ್ರವ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇನ್ ಚೀಫ್ ಮೆರ್‌ಬನ್ ಶ್ರೀ ಮಗದುಮ್ ಸಾಹೇಬರವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಾಗರಾಜ್‌ರವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಘೋಡ್‌ರವರಿಗೆ ಉಳಿದ ಮಂತ್ರಿಗಳವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ ಶ್ರೀ ಮಗದುಮ್ ಸಾಹೇಬರು ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅವರ ಕಡೆ, ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಕಮೀಷನ್ ಛೇರ್ಮನ್ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಸಿಟಿ ಬೋರ್ಡ್ ರಿಜಿಸ್ಟರ್ ಕೋ ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇಂಗೀಷನ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಡೆವಲಪ್

ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮ್ಯಾನೇಜಿಂಗ್ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಡೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಎಡ ತಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಆಸೆಂಬ್ಲಿ ಇಲ್ಲದಾಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ೧೫ ದಿವಸ ಮುಕಾಂ ಮಾಡಿದೆ. ೨ ತಿಂಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಮೊಗ್ಗದುಮ್ ಸಾಹೇಬರು ಈಕೆಲಸ ರೆವಿನ್ಯೂ ಖಾತೆಗೆ ಹೋಯಿತು. ನನ್ನಿಂದ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ದುಃಖದಿಂದ ನಿರಾಸೆ ಹೊಂದಿದ ಭೂಗರ್ಭ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಡೈರೆಕ್ಟರರು ಸಿಂಧಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸಂಪತ್ತು ಅದೆ ಅಂತ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ತಕ್ಷಣಿಂದ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಕೂಡಿಸಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಸಿಂಧಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಅರ್ಧ ಭಾಗದ ಜನರು ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ತಪ್ಪುವುದು.

ದೋಣ ನದಿಯ ಯೋಜನೆ

ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸಿಂಧಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ೨ ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗುವುದು. ಆದ್ದು ದೋಣ ನದಿಯ ನೀರು ಉಪ್ಪು ಇದ್ದ ಕಾರಣ ನೀರಾವರಿಯ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ ಅಂತ ಕೆಲವರ ವಾದ ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಯಂಸ್ಕಂದ ಸಹಾಯದಿಂದ ನೀರಲ್ಲಿಯ ಉಪ್ಪಿನ ಅಂಶವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಹೊರಗೆ ತೆಗೆಯಬಹುದು. ದೋಣ ನದಿಯ ನೀರಿನಿಂದ ಭೂಮಿ ಕೆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಬೆಳೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ದೋಣಿ ದಂಡೆ ಜನರು ದೋಣಿ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿದ ಅನುಭವ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ ದೋಣಿ ನದಿಯ ನೀರು ಬೆಳೆಗೆ ಉಪಯೋಗ ಇದೆ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಲು ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ದುಡ್ಡಿನ ಅಡಚಣೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ೨-೨-೭೩ನೇ ದಿವಸ ಡಬ್ಲ್ಯು ಆರ್‌ಡಿಬಿ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಗೆ ಬರೆದೆ. ಅವರು ೧೪-೨-೭೩ನೇ ದಿವಸ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ನಾರ್ತ್ ಇವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಗಮಾಡಲು ಬರೆದೆ ಅದರ ಅವರು ೧೮-೭-೪೫ನೇ ದಿವಸ ಇದು ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಉತ್ತರಿಸಿದರು. ಈ ಉತ್ತರ ಸಿಗಬೇಕಾದರೆ ೧ ವರುಷ ೬ ತಿಂಗಳು ಹಿಡಿಯಿತು. ಅನಂತರ ೭-೧೧-೭೪ನೇ ದಿವಸ ನಾನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆ ಇವರೆವಿಗೂ ದಾದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ದೋಣಿ ನದಿಯ ನೀರು ಉಪಯೋಗ ಇದೆ ಇಲ್ಲ ಅತಿ ತೀವ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಉಪಯೋಗವಿದ್ದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಬಿಡಿ. ಸರ್ಕಾರದವರು ದುಷ್ಕೃತಿ ಬಿದ್ದಾಗ ಅಪಾರ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರಿಗೆ ರಸ್ತೆ ಬೇಡ ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿರಿ ಅಂದರೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ದುಷ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ ರಸ್ತೆಗಳ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುವರು ದಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ದುಷ್ಕೃತ ರಸ್ತೆಗಳಿಂದ ಜನರ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಇಂಡಿ ಸಿಂಧಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಹೊಸ ಲಾವಿಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ತೆಗೆಯಿಸಿರಿ. ಹಳೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ೫ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಇಂಡಿ ಮತ್ತು ಸಿಂಧಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಜನರ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ

ಸಿಂಧಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತ ಇರುವ ದೋಣಿ ನದಿಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ನೀರು ತಪಾಸು ಮಾಡಿದನಂತರ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮಂಜೂರುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ವಿ. ಕಟ್ಟಲಾಯ (ಬಂಟ್ವಾಳ)—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸ್ಕೇಲ್‌ನ ಕಂಡೀಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಇತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ಗಮನಹರಿಸಬೇಕು. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಇಲ್ಲ, ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ನಿಜವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂದರೆ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಫ್ಲಡ್ಸ್ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದ್ದದನ್ನು ಕೊಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಈಗ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಹೋದವರ್ಗ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಫ್ಲಡ್ಸ್ ಬಂದು ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೪ ಸಾವಿರ ಮನೆಗಳು ಕೊಚ್ಚಿ ಹೋದವು. ಆದ ಕಾರಣ ಈಗ ನಮ್ಮ ಬಂಟ್ವಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ೧೨೦ ಮನೆಗಳು ಗುಡ್ಡದ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು ಲಾರಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಸಾಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎನ್.ಆರ್.ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು ಸ್ಕೀಮ್ ಏನಿದೆ ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಅನ್ನು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳವರು ಕೊಡಬೇಕು, ಉಳಿದದ್ದನ್ನು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರ ನೆರವಿನಿಂದ ಕೊಡಬೇಕು

ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳು ೧೦ ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಕಾಂಟ್ರಿಬ್ಯೂಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಕಂದಾಯದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬರುವಂಥಾದ್ದು ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥಿಕ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ಅಂಥವುಗಳನ್ನು ಗುಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅಂಥವುಗಳಿಗೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬೇರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲೂ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನೆಂದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಲೂ ಸಮುದ್ರದ ನೀರು ಉಪ್ಪು ನೀರು ಇದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಅಂದ ೧೦ ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಉಪ್ಪು ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ಬಾವಿಯ ಒಳಗಡೆ ಉಪ್ಪು ನೀರು ಬರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ವೆಂಟ್‌ಡ್ ಡ್ಯಾಮ್ಸ್ ಹಾಕಿ ಉಪ್ಪು ನೀರು ಬಾರದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಫೀಜಬಲ್ ಏನು ಬಂದಿದೆ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಬಿಡುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು ನೇತ್ರಾವತಿ ನದಿಗೆ ಧರ್ಮಸ್ಥಳದ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಡ್ಯಾಮ್ ಹಾಕಿ ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಆ ನೀರನ್ನು ದಕ್ಷಿಣದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವಂತಹ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿ ಪರಿಯಾಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂದ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿ ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

5-00 P.M.

ನಾಲ್ಕನೆಯದಾಗಿ ಏನೆಂದರೆ ಶ್ರೀ ದೇವೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದರು ಸ್ಕಾಲ್ ಫಾರ್ಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮತ್ತು ಮಿಡಿಯಮ್ ಫಾರ್ಮ್‌ನ ಏಜೆನ್ಸಿ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಎರಡು ತಾಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ. ಬೇರೆ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ, ಮೀಡಿಯಮ್ ಪ್ರಮಾಣದ ರೈತರಿಗೆ ಸ್ಕೀಮ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವುದೇ ಸಹಾಯ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವುದಕ್ಕೆ, ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಕಾಲ್ ಫಾರ್ಮ್‌ನ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಏಜೆನ್ಸಿ ಮತ್ತು ಮೀಡಿಯಮ್ ಫಾರ್ಮ್‌ನ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಏಜೆನ್ಸಿ ವಂಚಿತರ ಏನೆನು ಸಹಾಯ ಸಿಗುತ್ತಿತ್ತು ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕೆಂದು ಪಾರ್ಥನ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಈ ವತ್ತಾ ಏನು ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನೇತ್ರಾವತಿ ನದಿಯಿಂದ ನೀರನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರೆವಿನ್ಯೂ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಮೀನುದಾರರು, ಶ್ರೀಮಂತರು ನೋ ಅಬ್ಜಕ್ಷನ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾರಿಗೂ ನೋ ಅಬ್ಜಕ್ಷನ್ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ನೀರೆಲ್ಲ ವಿಕಸಾಮ್ಯತೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದೆ. ಒಬ್ಬರು ಹತ್ತು ಹಾಸ್ಟ್ ಪವರ್ಸ್ ಎಂಜಿನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದು ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಹಿಂದೆ ನೀರನ ಏಕಸ್ವಾಮ್ಯತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದು ಎಲ್ಲ ನೀರನ್ನು ಬೇರೆ ರೈತರಿಗೆ ವಾರಾಂಟಿ ಮಾಡಿ ಮುಂಬಾ ಅಂಥ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂಟೆ, ಎರಡೂವರೆ ಪಲ್ಲ, ಮೂರು ಕ್ವಿಂಟಾಲ್ ಅಕ್ಕಿ ಪ್ರತಿಪಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರಿಂದ ಜಮೀನನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅರ್ಧ ಜಮೀನು ನೀರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಉಳಿದ ಅರ್ಧ ಜಮೀನನ್ನು ತಮಗೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಭೂ ಮಾಲೀಕತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇವೆ. ರೈತರನ್ನು ನಿರ್ಗತಿಕರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದ ಪ್ರಮೇಯಗಳೂ ಬಂದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಯದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ, ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇಂಗೇಜನ್ ಯೋಜನೆಗಳು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಹದ್ದುಬಸ್ತಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಕೊ ಆಪರೇಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರ ನೇರವಾಗಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನೋ ಪ್ರಾಫಿಟ್ ಅಂಡ್ ನೋ ಲಾಸ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಆವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಏನು ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಕೂಡ ವ್ಯಯಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕೈಗೊಳ್ಳ

ಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ತಾಕಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಾವಿರಾರು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಲ್ಲದೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡ ವೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಶೀರನಾಳಿ ಚಂದ್ರಶೇಖರ್ (ಹೊಳಸನಗರ).—ಇನ್ನೆಂ ಮುನ್ನ ಸಭಾಸಕ್ತರೇ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಜನರ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬರುವುದು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾ ನಾಲೆ. ಇದರಿಂದ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾ ಅಚ್ಚು ಕಟ್ಟು ಸರ್ವೆ ಪ್ರದೇಶ ಒಳಗೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ ಒಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹೊಂದಿದಂತಹ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರೈನ್ ಫೆಡ್ ಏರಿಯಾ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಚಿಕ್ಕ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಏನು ಇದೆ ಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಕೆಲವರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ನಿಧಾನವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವೆದಕ್ಕೆ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಪ್ಪರ್ ತುಂಗಾ ಯೋಜನೆ ಆಗದೆ ನೀರಾವರಿ ಆಗುವುದು ಕಷ್ಟ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸೀಗ್ ಹೆಲ್ಪ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ತಗದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ರವರ ಆದೇಶ ತಂದು ನಾವಿನಲ್ ರೋಲ್ ಬೇಸಿಸ್ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಟಿವ್ ಸ್ಯಾಂಡ್ಸ್ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅಪ್ಪರ್ ತುಂಗಾ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಐರಿಸ್ತಿ ಬಹಳ ಶೋಡನೀಯ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ಬಯಸುವಾಗ ಕೆಲವಾರು ಏರ್ಪಾಡುಗಳು ನಿಧಾನವಾಗಲಿಕ್ಕೆ. ಅಫಿಯಲ್ ಲೆವೆಲ್ ನಲ್ಲಿ ಆಗ ತಕ್ಕ ನಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಡೆಯಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಜನಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಇದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರೇರುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಓಡಾಡಿಸುವುದು ತಪ್ಪಿದೆ ಕೂಡಲೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈವತ್ತು ರಿಗ್ ಮೆಷಿನ್ ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಬೋರ್ ವೆಲ್ ಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆ ಇದ್ದರೂ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದ ಕೊಡದೆ ಇರುವುದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ೭ ತಿಂಗಳಿಂದ ರಿಗ್ ಮೆಷಿನ್ ಗಳು ಕಟ್ಟಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಏಷ್ಯ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಬೇರೆ ರಿಗ್ ಮೆಷಿನ್ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಿರುವ ರಿಗ್ ಮೆಷಿನ್ ಗಳ ರಿಪೇರಿಯೂ ಸಹ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಜನಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೂ ಗತಿ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಹೂಳು ತೆಗೆಯದ ಹೊರತು ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಶೇಖರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು. ಆದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮನಬಂದಂತೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ವಸೂಲಾತಿಗೆ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದೀರಿ, ನೀರೆ ಇಲ್ಲದೆ, ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ರೈತನು ಬದುಕುವ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ೧೯೭೦-೭೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ತಕರಾರು ಕೂಡ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ತಾವು ಸ್ವಾಟ್ ಇನ್ ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೀರು ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ನೋಡಬೇಕು. ರೈತರ ಮೇಲೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನೋಟೀಸ್ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಎದುರಿಸಬೇಕೋ. ಜನರು ಹೇಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈವತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಳಗೆ ಎಲ್ಲಿ ಜನಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸದೆ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅಂಥ ಕಡೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ, ನಾನು ಕೂಡ ಅಸ್ಟೆಟ್ ಕಮಿಷನರರವರಿಗೆ ಫೋನ್ ಮಾಡಿ ಈತರಹ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮಾಡಬಾರದು, ಸ್ವಲ್ಪ ತಡೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿ ಎಂಬುದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೇಳಿದರು ನಾನು ಏನು ಮಾಡಲಿ ರಿಕವರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಜ್ಞೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಹೊಣೆ ಸ್ಥಳ ಆಸಮಾಯಾಸಿ ಮಾಡಿ ಸ್ವಾಟ್ ಇನ್ ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಆನಂತರ ರಿಕವರಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಏನು ಮಾಡದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಏಳು ವರ್ಷದ ಬಾಕಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ರೈತನ ಮೇಲೆ ಹೊರೆ ಹಾಕಿದರೆ ಯಾರಂತಾನೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ರಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೂ ಸಮಗ್ರವಾದ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು, ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಯಾವುದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ

ಕಾವುಗಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಏನು ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಲೆಟರ್ ಅಫ್ ಕ್ರೆಡಿಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲವೇ, ಹಣ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಅರ್ಧ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಕ್ಷಮೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಏನು ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ, ಅದು ಕೂಡ ನಿಂತು ಹೋಗಿದೆಯೆಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಮೇಲಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಹಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಅನಿಶ್ಚಿತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ಜನರು ಎದಿರಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಏ ಕೈಂದರೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷೀಣೆಯವರ ಈಗ ಏನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಲೀಲಿಫ್ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದು ತಿರುಪತಿ ಕ್ಷೌರವಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ೧೦ ಕಿಲೋ ಮೀಟರ್ಸ್ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದೂ ನಾಮಿನಲ್ ರೋಲ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜನಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟೂರನ್ನ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಆದರೆ ಆ ಅಷ್ಟೂರನ್ನ ಪೂರ್ತಿ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಅರ್ಧಂಬರ್ಧ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಇನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡೇ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಜನ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಶಾಸಕರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಗಮನ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕೆಲಸಗಳು ಅದಹಾಗೂ ಆಗದೇ ಇದ್ದಹಾಗೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಏನು ಕಾರಣ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬಾರದೆಂದು ಯಾವ ಶಾಸಕರಿಗೂ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತಾವು ಏನು ಆಶ್ಚರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಅದರಂತೆ ಆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ತಿರುಪತಿ ಕ್ಷೌರ ಆಗಬಾರದು. ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಅರ್ಧ ಅರ್ಧ ಮಾಡಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ನಂತರ ಎರಡನೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆ ರಸ್ತೆಯೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಗಡೆಗಳು ಹುಟ್ಟುತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ನಾವು ಮಾನ್ಯೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಅದು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯಗತಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಬಹಳ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಯೋಜನಗಳೂ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ. (ನಾಗಮಂಗಲ). — ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕ್ಷಾಮದ ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಜನರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಏನಿಂದರೆ ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಕೂಡ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ದಿನ ಅಥವಾ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಗಳ ನಂತರ ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಿಸಿರತಕ್ಕ ವಿಶೇಷವಾದ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದೆವು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರ ಪರವಾಗಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಕಂದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಡೆ ಹಿಡಿಯಬೇಕಾದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ನಿಂತಿರುವ ಕಂದಾಯವನ್ನು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ತುರ್ತು ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅಭಾವದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಈ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ದಿನೇ ದಿನೇ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಇದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಂದು ರಿಗ್ ಮೆಷಿನ್ ಹೋಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಹೇಳಿದರು. ಇದುವರೆಗೂ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಈಡೇರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಒಂದು ರಿಗ್ ಯಂತ್ರ ಈಗ ಕೇವಲ ೧೦-೧೨ ದಿವಸಗಳ ಕೆಳಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಇಷ್ಟನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು ಯಾವುದೇ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ, ಕಂದಾಯ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಿ ಸಾಲಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತಡೆಯುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಾಗಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಾದಂಥ ಆದೇಶವನ್ನೂ ಕೂಡ ಕೆಳಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏತಕ್ಕಿಂದರೆ ಮೊನ್ನೆ ತಾನೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ದೂರುಗಳು ಬಂದವು. ವಸೂಲಿ ಕ್ರಮ

ದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಿಗಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಸೂಲಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದಂಥ ಹಿಂಸಾಚಾರಗಳೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಬಹಳ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ, ಮನನೀಯವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಕ್ಷೇತ್ರದವರು, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಬಹಳ ಪರಿಚಯವಾಗಿರುವವರು. ಬಂದು ದುರ್ಯ್ಯವದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರೆ ಯಾವ ಮುಖಂಡರೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಗಮನ ವನ್ನು, ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹರಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉಪೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುತ್ತಕ್ಕು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆನೇಕಸಾರಿ ಅವರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಜನ ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ದೂರುಹೇಳಿದ ಹಾಗೆಯೇ ಅವರ ಹತ್ತಿರವೂ ಕೂಡ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೋಂದವರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದಂಥ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದಂಥ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರೋಗರಜನಗಳು ಸಂಬಂಧಿಸಿವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಲರ ಬೇನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ; ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವರ್ತಮಾನಗಳೂ ಸಹ ನನಗೆ ಬಂದಿವೆ. ನಾಗಮಂಗಲ ಮತ್ತು ತರ ಕ್ರೇದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಸಿಕ್ಕದೇ ಜೀವ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಎಂತಹ ನೀರಾದರೂ ಸಿಕ್ಕಲಿ ಕುಡಿದು ಬದುಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಜನ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೆಟ್ಟ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದು ಕಾಯಿಲೆಯನ್ನು ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಬಹುದುಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಇರುವ ಭಾವಿ ತೊಡುವ ಯಂತ್ರಗಳಿಂದ ಅಷ್ಟೇನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಒಂದು ವೇಳೆ ಕರೆ ಕಟ್ಟಿಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ, ನೀರು ಬಂತು ಎಂದರೆ ತಕ್ಷಣ ಅಲ್ಲಿನ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇವು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕ್ರಾಮಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಂದು ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುವ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಯಾವುವು ಎಂಬುದನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದು ವಂಚ್ಯವಾದುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕುರುಡು ಮಳೆ ಏನಾದರೂ ಬಂದು ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಬಂದರೆ ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಹುದುಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಈ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ಜನಗಳಿಗೆ ೨ ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದ ಕೂಲಿ ಸಿಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿನ ಅಫೀಸರ್ ರನ್ನು ಘೇರಾಘೇರ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ಯಾವುದೋ ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಡ್ರಾ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು ಸ್ವಾಮಿ, ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳು ಬಹಳ ಬಡವರು, ಕೂಲಿ ಮಾಡಿದ ದುಸ್ಥಿತಿಯ ಪಿತ್ತಪಕ್ಷವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೆ ಆ ಪಿತ್ತಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದು ಬಹಳ ಪವಿತ್ರವಾದ ದಿನ, ಆ ದಿನ ಅವರು ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ಪೂಜೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಗೂ ಸಹ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಾಲದ ಆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಪಿತ್ತಗಳಿಗೆ ಸಂತ್ಯಪ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೂನೆಗೆ ೨ ತಿಂಗಳುಗಳಿಂದಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆಮಾಡಿ ಹಣ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಪಕವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಹಣ ಪಾವತಿ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಳೆದವರ್ಷ ಯಾವ ರೀತಿ ವಿಳಂಬಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೋ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪುನರಾವೃತ್ತಿ ಆಗಬಾರದು. ಯಾವುದೋ ಕೆಲವು ನಾರಮ್ಸ್ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ೪೬ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಪೀಡಿತ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಎಂಬುದಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಹಣಕಾಸಿನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಾಗೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ, ಆ ೪೬ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ೩ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವರೀತಿ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಾಂಡವಾಡುತ್ತಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿರುವುದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾಗಮಂಗಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ:

ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ದುರ್ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಗದೇ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಈ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಅಡ್ವಿನ್ಸ್ಟೇಟಿವ್ ಯೂನಿಟ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಇನ್ನು ಸಾಲ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲು ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಗ್ರಾಮದ ಹೇಳುವಂತೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಕಳೆದ ಸಾರು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಆಗಲೇ ಕಂದಾಯ ಮುಖ್ಯ ಮಾತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಈ ವರ್ಷ ಹಿಂದಿನ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹೋಲಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಬಹುಶಃ ನಾಲ್ಕು ಪಟ್ಟು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉದಾರತೆಯಿಂದ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ನೋಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾನವೀಯತೆ ಆಥವಾ ಕರುಣೆ, ದಯೆ ಮುಂತಾದುವು ಇಲ್ಲವೇನೋ ಆಥವಾ ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾನವಾಗಿದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಬಾವನೆಗೆ ಎಡೆಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅವರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ ಆದರೆ ಈಗ ಪೂರ್ಣ ಬದಲಾವಣೆ ಯಾಗಿದೆ. ಅವರು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಬಾರ್ಲಮೆಂಟ್‌ನವರ ಬಗ್ಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಹಾನು ಭೂತಿ ಕೇವಲ ಕಾಲುಭಾಗವೂ ಇಲ್ಲ ಹತ್ತರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಪರಿವರ್ತನೆಗೆ ಏನು ಕಾರಣವೋ ನನಗಿಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರೀ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುವ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಕೊಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಏಕಾದರೂ ಒಂದು ಕ್ರಮ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವ ಒಂದು ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಚಾಮುಂಡೇಶ್ವರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರವರೇ, ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಬೇಸಿಗೆಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರಿಗೆ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪಡುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ನೋಡುತ್ತಿರುವ ದೃಶ್ಯ. ಇದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನದ ಮಾತು ವರ್ಷಾಪ್ರತಿ ಈ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಂದರೆ ನೀರಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ದುಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿರುವುದು ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾದ ವಿಷಯ. ವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಹಿಂದೆ ನೀರನ್ನು ಭೂಗರ್ಭದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಏನು ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಇವತ್ತು ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ನೀರು ಸರಬರಾಜನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಸಾಧ್ಯವಾದಂಥಾ ದ್ದನ್ನು ನೀರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಮನೆಗೂ ಕೊಳಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರ ಅಡಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬಚ್ಚಲು ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಹಂಡಿಗೆ ನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ನೀರು ಬರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಈಗ ಒಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕು ತ್ತಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಅಂತಹ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ತಲಾ ಒಂದಕ್ಕೆ ೩೦-೪೦ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಸಾಲುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಈಗ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕಾಕೇಂದ್ರ ಅಂತರತ್ತಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷೆಪಡುತ್ತಾರೆ ಬಹುಶಃ ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ೪೦-೫೦ ಗ್ಯಾಲನ್ ನೀರು ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು ವುದಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೂ, ಹೀಗೂ ಜನರು ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಗಳಿಂದ, ಬಾವಿಗಳಿಂದ ದೊರಡ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಬಂದು ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನೀರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರಾ ವವರು ತಂದು ಕುಡಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಅನೇಕ ಜನರು ಅನೇಕ ತರಹ ರೋಗಗಳಿಗೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ —ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಕುಡಿದರೆ....

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಅವರಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ಕಣ್ಣು. ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ನಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅವರು ಮರೆತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು

ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪಂತ್ರಿಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ದುಡ್ಡೆಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ನಾಗಮಂಗಲಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ನೀರನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ಹಾಗೆ ಅವರು ಇದೇ ನೀರು ಬೇಕು ಅದೇ ನೀರು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಮನಹ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರ ತೊಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಅಭಾವ ಅದನ್ನು ಅವರು ನಿಮಗಿಂತಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವರು ನಿಮಗಿಂತಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಬಲ್ಲರು ಅದನ್ನು ಅವರೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನಾವು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರುವುದರೊಳಗೆ ನೀರಿಗೆ ಬಣ್ಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಮೊದಲು ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗ ವಾಟರ್ ಈಸ್ ಕಲರ್‌ಲೆಸ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು ಆದರೆ ಈಗ ಬಣ್ಣ ಇರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ — ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಲ್ಲಾದಕ್ಕೂ ಬಣ್ಣ ಬಳಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಂದವರು ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಳಿದಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ — ನಮಗೆ ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಮನಸ್ಸು ನೋವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೂ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ಯೋಚನೆ. ಆಡಳಿತ ಯಂತ್ರಕ್ಕೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಷ್ಟು ಪರಿಶ್ರಮವಾದುದು. ಎಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾದುದು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

5-30 P.M.

ನೋಡಿ ನಾನು ನನ್ನದಿನ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಫರ್ಲಾಂಗ್ ದೂರದಿಂದ ಬರುತ್ತಿರುವಾಗ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರಸ್ತೆಗೆ ಸಲ್ವೇಜರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಆ ರಸ್ತೆ ಎಷ್ಟು ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಇದೆ ಯೆಂದರೆ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಮಾಡಿದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ಒಬ್ಬ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದವನು ನೋಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಭಾವಿಸ ಬರುತ್ತಾನೆ ಎತ್ತು ಎಂದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿರುವ ರಸ್ತೆಗೆ ಕಾಂಕ್ರೀಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ರಸ್ತೆ ಹಳ್ಳ ಬಿದ್ದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದ ಕದಾಯವನ್ನು ವಿಧಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಅವನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಕೃಷ್ಟಪಡಿಸುವುದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅದು ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನವರು ಮಾಡಿಸುವುದು. ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಜನರಿಗೆ ಅದು ಹೇಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಬೇಕು? ಚೆನ್ನಾಗಿರುವ ರಸ್ತೆಗೆ ಅರ್ಥ ಅಡಿ ಸಲ್ವೇಜರ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಕೊಳ್ಳಿ ಇರುವ ರಸ್ತೆಗೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕು ಎಂದು ಜೊತೆಗೆ ತೆಗೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಕಂದಾಯ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲ ಬಾಕಿ ಎಲ್ಲದಕ್ಕೂ ಹಣ ಇದೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸೌಲಭ್ಯ ಬೇಕೆಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಣ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಅವರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಲೇಬೇಕು ಈ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಕೂಡ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ ಕಮನದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಇನ್ನು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈವೇ ದೊಡ್ಡದು ಗಬೇಕು ಸ್ಟೇಟ್ ಹೈವೇ ಆಗಬೇಕು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರಬೇಕು ತಾಲ್ಲೂಕು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ರಸ್ತೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಕಂದಾಯಬೇಕು. ಸ್ಟೇಟ್ ಹೈವೇ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಕಂದಾಯ ಹಾಕುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ರೋಡ್‌ಫಂಡ್ ಬೇರೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿ ಆ ಆಡಳಿತದ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ ಬದಲಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ದೊಡ್ಡ ಪ್ಯಾಣದಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವನಿಗೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಥಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದಕ್ಕೆ ಹಾ ಬದಗಿಸತಕ್ಕಂಥದ್ದು ಸರಿ ಆದರೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯಲ್ಲ. ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದ ಪರವಾಗಿ ಬಡ್ಡಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ತೆಗೆದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಉಪೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಬಡ್ಡಿಟ್ಟ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಏನು ಹಣ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಅದು ವರ್ಷ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅದು ಮಾರ್ಚ್ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ಒಂದಾಗಿ ಹಣ ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡುವುದು ಡಿವಿಡೆಂಡ್ ಕಮಿಷನರ್ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಹೇಳಿ ಒಂದೊಂದೆ ಕೋಟಿ ಒದಗಿಸುವುದನ್ನು ರಿಲೀಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳು

ತೃತೀಯ ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಹೊಸ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಹಳೆ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಆಳವಡಿಸುವ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಆಪ್ತರಾಗಿ ತಹಸೀಲ್ದಾರ್‌ಗೆ ತಲುಪಿ ಅಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಹಳೆ ಭಾವಿಗಳು ಮತ್ತು ಹೊಸ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲೇ ಮಾರ್ಚ್ ಮುಗಿದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈ ರೀತಿ ಇರುತ್ತದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಿಚಾರ ಹೇಳದೆ ಇದ್ದರೆ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗು ತುದಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವಾದರೂ ಇಷ್ಟ. ಎಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಬರುತ್ತದೆ ಅಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಮೊದಲು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗು ತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಸೆಳೆಯದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಾರಣ ದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡುವಾಗ ಮೈಸೂರನ್ನು ತಲುಪುವವರಿಗೆ ಇಕ್ಕಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ ಇರುತ್ತದೆ ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಮನೋಭಾವನೆ ಮಂಡ್ಯ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಬಹಳ ಸುಭಿಕ್ಷವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಘೇಳಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀರಂಗಪಟ್ಟಣದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಇದೆಯೆಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಹಕ್ಕಿ ಕಾಡಿಯುವುದಕ್ಕೂ ನೀರು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಏನು ಎಂದರೆ ಸುಮಾರು ೧೫ ಮೈಲಿಗಳ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಸುಭಿಕ್ಷವಾಗಿ ಇದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ, ನಂಜನಗೂಡು, ಚಾಮರಾಜನಗರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಚಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಬಾಕಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮವಾಗಿದ್ದು ತ್ತದೆ. ಇದು ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ. ಬೇಟೆಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ೨-೩ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರು ದೊರೆಯುವುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರ ಪರಿಶ್ರಮ ವಂತು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗುಂಡ್ಲುಪೇಟೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಭಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ೧೦೦ ಅಡಿ ಕೆಳಗೆ ಇರುತ್ತದೆ ಯಾವ ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ಅದಕ್ಕೆ ಹಗ್ಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಆಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಬಿಂದಿಗೆ ನೀರು ತರಬೇಕಾದರೆ ಅರ್ಧಗಂಟಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ಗಂಟೆ ಸೇರಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ರಿಗ್ ಯಂತ್ರ ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಬಂದು ದೊಡ್ಡ ಒಂದು ಭಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಪಂಪ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹ್ಯಾಂಡ್ ಪಂಪ್ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅದು ೩ ದಿವಸಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಕೆಟ್ಟು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಇಲ್ಲ. ಹ್ಯಾಂಡ್ ಪಂಪ್ ಹಾಕಿದ್ದು ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಮುಗಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದು ಜನ ಗೆ ಸಹಾಯವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಜ್ಞಾನ ರೈತರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ತಮಗಿಲ್ಲಾ ತಿಳಿದಿದ್ದೆ ಇತ್ತ. ಡೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಉಚಿತ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಏನಂತಿ ಮಾಡು ತ್ತೇನೆ. ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಇಷ್ಟ; ಇನ್ನಾದರೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶ ಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗದಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೂರು ವರ್ಷ ಗಳಿಂದೀಚೆಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಡೆಗೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಅಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಮನಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ರಸ್ತೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ಆಗಿಲ್ಲ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಇವಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಆಗಿರಬಹುದು, ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲ ಪಡಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದೆವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಕಠಿಣ ವಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ವಿರುತ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದರಿಂದ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತೇವೆಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ಅನುಬೇಕೇ ವಿನಹ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದಂಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಉಪಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಹೌದು ಹೌದು ಎಂದು ತಲೆ ಹಾಕಿದರೂ ಕೂಡ ನ್ಯಾಯವಾದಂಥ ಕಾರ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಪ್ರತ್ಯಂತ ಅಗತ್ಯವೋ ಅಂಥಾವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ವಿರೋಧ ಮಾಡಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನೂ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ (ಹಾಸನ).—ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯಾಧಿಕಾರಿ, ಇದುವರೆಗೂ ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ರಾಜ್ಯದ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ, ಕ್ಷಾಮದ ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ಜನ ಸಿಂಹಿಡಿದ್ದಾರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯವೂ ಬರಲಿಲ್ಲ, ಬರೀ ಆಶ್ವಾಸಗಳ ಮೇಲೆ ಜನ ಮಂಚೆತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಒಂದು ಸಂದೇಹ ಬಂದಿದೆ, ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ವಿಧವಾಗಿ ಕ್ಷಾಮದ ಬವಣೆಯ ಜನತೆಯ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕೂಗು ಅರಣ್ಯರೋಧನವಾಗಿದೆ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಅದು ಸಂದೇಹವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ, ರಾಜ್ಯ ಅಗಲಿ ದೇವರಿಗೆ ಹೆದರಲೇಬೇಕು. ನೀವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದು ಇಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಜನರ ಕೆತ್ತಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ದೇವರಿಗಾದರೂ ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆನು ಇವರು ದೇವರಿಗೆ ಹೆದರದೇ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣತಕ್ಕ ಜನತೆಯ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳೋಣ ವೆಂದರೆ, ಒಂದು ಕಡೆ ಇವರು ದೇವರಿಗೂ ಹೆದರುವುದಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಜನತೆಗೂ ಇವರು ಹೆದರುವಂತಿಲ್ಲ, ನುಮ್ಮನೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಧಿಕಾರ ಗಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಮೂರು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೇಳಿ ಬಾರದಂಥ ಕಠಿಣ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅರಿವು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ಮುಂಗಾರು ಮಳೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಆಯಿತು, ರೈತರೂ ಜನ ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಲ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರು. ಆದರೆ ಮುಂದಿನ ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಯೇ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಹೋಯಿತು. ಎರಡನೆಯ ಸಲ ಮಳೆ ಬಂದು ಬತ್ತನೆಯನ್ನು ರೈತರಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಮಳೆ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎರಡು ಮಳೆಗಳೂ ಸಕಾಲಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ತೋಟಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಬೆಳೆಯ ಬರಲಿಲ್ಲ ಇದರಿಂದ ತೋಟಗಳೂ ಸಹ ಹಾಳಾಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇಂಥಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಆದ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ ಏನೆಂದರೆ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರು ಸಮಾರಂಭಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ, ಇಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಗ್ರಾಂ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆಂದರೆ, ಇವರು ಕಣ್ಣುಬಿಟ್ಟು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರ್ವೆಸ್ಪೆಂಟ್ ಬೇಟೆ ಮಾಡಿ ಉತ್ತಮ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗದೆ, ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಮಾತನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಆಗಿದೆ, ಆಲ್ಪಂಡೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಏನೂ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಅವರು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಒಂದು ಹಸಿ ಮಳೆಯೂ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಬತ್ತನೆಯೂ ಕೂಡ ಆಗಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಯಾವ ಒಂದು ಮುಟ್ಟು ದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿತ್ತೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮುಟ್ಟು ದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷವೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ರೇಷಿ ಮತ್ತು ಅಕ್ಕಿನಿ ಮಳೆ, ಈ ಎರಡು ಮಳೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಈ ಎರಡು ಮಳೆ ಆಗಿದರೆ, ರೈತರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉಳುಮೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬತ್ತನೆಯನ್ನೂ ಉತ್ತಮ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಮಳೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಒಹುತಃ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಇದು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗರಾದರೂ ಕಣ್ಣಿರಲು ನೋಡಿ, ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ, ಜನರು ಘೋರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ 3-4 ಸಾರಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಸದನ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ತಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು

ಸುಮಾರು 29-30 ರಿಗ್ ಮೆಷಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ತಕ್ಷಣ ಮಳೆಯಾಗಿದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ಅಂಥ ಕಡೆಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಆದರೂ ರಿಗ್‌ಮೆಷಿನ್‌ಗಳನ್ನು ತಂದು ತಕ್ಷಣ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ 8-10 ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈಚೆಗೆ ಸುಮಾರು 4-5 ರಿಗ್ ಮೆಷಿನ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹೆಚ್.ಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.— ಹೊಳೆ ನರಸೀಪುರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಒಂದು ರಿಗ್ ಅನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಹೊಳೆನರಸೀಪುರಕ್ಕೆ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ ಕೂಡಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ರೋಗ ಬಂತು ಹೊಳೆನರಸೀಪುರಕ್ಕೆ ಅದು ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕೋಶ ಬಂದಿದೆ; ಅದಕ್ಕೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುನೇಗೌಡ.—ನರಿ ಅದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಕಳುಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮುಂದೆ ಇಂಥಾ ಎಂದು ಭೀಕರ ಸರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ರಿಗ್‌ಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ತಕ್ಕ ಮಿಷನ್‌ಗಳನ್ನೂ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಬೋರ್‌ವೆರ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಯಲ್ಲಿಲ್ಲ ಮಾಡಿಸಬೇಡಿ. ನೀವೇ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿರಿ ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಅವರು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನೀವೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಶಿಸ್ತಿನ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ 3 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕೆಲವು ಭಾಗದಲ್ಲಿ 6 ಅಣೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಳೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲ 2 ಅಣೆಗಿಂತ ಬೆಳೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ 9 ಅಣೆಗಿಂತ ಬೆಳೆ ಎಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಕಂಡಾಯವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಷಣ ವರದಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಕಂಡಾಯವನ್ನು ಮಾಫಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸಾಲದ ಮರುಪಾವತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದವರ ಹತ್ತಿರ ಅನಹಾಯಕ ಜನರ ಹತ್ತಿರ ಈಗ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನಾ ಯಾರು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ವಿಧ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಸೂಲಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ, ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಗರಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಶಾಸಕರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಗರಾಟೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾಲದ ರಿಕವರಿಯನ್ನು ಅನಹಾಯಕ ಜನರ ಹತ್ತಿರ; ಮುಗ್ಗು ಬಡ ಜನತೆಯ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ವಸೂಲಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಇದನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಅವರ ಮನೆಯ ಪಾತ್ರೆ ಯನ್ನು ಹರಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಜೊತೆ ಎತ್ತನ್ನು ಅಟ್ಟಾಚೆ ಮಾಡಿ ಅವರು ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಾ ಇದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಅದೇಶ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರೆ ಅಂಥಾ ತೊಂದರೆಯುಳ್ಳತಕ್ಕಂಥ ಜನಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನು ವಸೂಲಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಇಂಥ ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು 2-3 ಸಾರಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಒಂದು ಆದೇಶ ಹೋಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈಗರಾದರೂ ದಯಮಾಡಿ ಮಾನವೀಯತೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ. ಯಾರು ತೊಂದರೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅಂತಹ ಬೆಳೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕೊಡುವವರೆಗೆ ಈ ಸಾಲ ಮರುಪಾವತಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದನಾದರೂ ಒಂದು ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿ. ಈವಾಗ ನಾನು ಏನು ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಥೈರ್ಯ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.— ಆ ಥೈರ್ಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈಗಲೇ ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಧೈರ್ಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ನಂತರೋಪ. ಮಾನ್ಯ ದೇವಗೌಡರು ಈಗತಾನೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಬಾಬುಗಳಿಗೆ ಕೋಟಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಯ ಏನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಕಡಿತ ಮಾಡರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಈ ಬಡ ಜನತೆಯ ಸಾಲ ಏನು ಇದೆಯೋ ಒಟ್ಟು ನಮೂರು 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು. ಇದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಧೈರ್ಯ ಈಗ ನಿಮಗೆ ಬರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನೀವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗುವುದೇ ಬೇಡ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಜನತೆ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಿಮಗೆ ಧೈರ್ಯ ಇದ್ದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಂದು ಮಾಡಿರಿ. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದಂಥ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಇಂಥಾ ಕೆಲಸ ತಂದು ಆನೇಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಕೊನೆಗೆ ಪಕ್ಷ ತೀರಾ ಗ್ರೇರಿಬಿಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥಾವರಿಗೆ ಏನು ಒಂದು ಪೀನರ್ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನಾ ದರೂ ವಜಾ ಮಾಡಿರಿ. ನೀವು ಅದರ ಬದ್ಧಿ 10 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅವನಿಗೆ 2 ವರ್ಷದ ಬದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಖರ್ಚುಪಟ್ಟಿಗಳಿಲ್ಲಾ ಸೇರಿ 25-30 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅವರು ಈ ಸಾಲವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಡಿ ಹೋದರೆ ಅವನ ಮನೆಯ ಪಾತ್ರೆ ವಗೈರೆ ಹರಾಜು ಹಾಕುವುದನ್ನಾ ದರೂ ಬಿಡಲಿ. ಅವನಿಗೆ ಮತ್ತು ಬೆಳೆ ಬರುವ ತನಕ ಆ ಸಾಲವನ್ನು ರಿಕವರಿ ಮಾಡಬೇಡಿ ಅನ್ನುವ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನಾ ದರೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ರಿಕವರಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಾಯಿತು. ಇನ್ನು ಕೆಲಸದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಫೋರ್ಸೆಡ್ ಯವರು ಜೂನ್ 25ನೇ ತಾರೀಖು ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಜನಗಳಿಗೆ ಈ ರೀತಿ ಪಕ್ಷ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ತಾನೇ. ಅದು ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ 25ನೇ ತಾರೀಖು ಮಾರ್ಚಿನಲ್ಲಿ 8 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರವರ ಅಕೌಂಟ್‌ಗೆ ಬಂತು. ಮಾರ್ಚ್ 31 ರವರೆಗೆ ಕೆಲಸ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅದು ರಾಜ್ಸ್ವಾಮಿ ಆಯಿತು. ಇವರು ಈ ರೀತಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ವಂಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವೇ: ಏತಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಸ್ವಾಮಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ನಾನು ಇದನ್ನು ವೆರಿಫೈ ಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅವರು ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಬಂದು ಆಗಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಇಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ 14500 ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 12600 ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 6575 ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾದಂಥ ಹಣ ಒಟ್ಟು 33 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಜನ ಬಂದದ್ದು ಎಷ್ಟು ಎಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 300 ಜನ, ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 200 ಜನ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 700 ಜನ ಬಾಕಿ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಲಿಲ್ಲ. ಜನರೇ ಬರಬೇಡಿ ಹೋದರೆ ನಾವೇನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದವರನ್ನು ಗುಡ್ಡಲಿ ತರಲಿಲ್ಲ, ಪಿಕಾಸಿ ತರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಾಪಸ್ಸು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಾದರೆ ಯಾರು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಹೇಳಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ 10 ರೂಪಾಯಿ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ಎಂದು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ. ಮತ್ತು ಅವನ ಜೀವನಕ್ಕೆ 4 ಸೇರಾ ಜೋಳ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಅವರಿಗೆ ನೀವು ಏನೂ ಹಣ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಗುಡ್ಡಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ, ಪಿಕಾಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು ಅವರೊಬ್ಬರೇ ಅವರು ಮತ್ತು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲಾ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಹಣ ಕೊಡುವ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮದು, ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಜನಕ್ಕೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು ಅಂತ ಆರೋಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಅಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಗುಡ್ಡಲಿ ಮತ್ತು ಪಿಕಾಸಿಯನ್ನು ಹೊಂಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಆ ಜನಕ್ಕೆ ಹಣ ಇಲ್ಲದೆ ಗುಡ್ಡಲಿ, ಪಿಕಾಸಿ ಎಲ್ಲಂದ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನೀವು 33 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ನಾರ್ಮಲ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ಅಂತ ಕೊಟ್ಟರೋ ಅಥವಾ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗೆ ಅಂತ ಕೊಟ್ಟರೋ ಅಥವಾ ನಾರ್ಮಲ್ ಬಡ್ಡೆ ಚೆಡ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಅಂತ ಎನ್. ಆರ್. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಸ್ಕೀಮಿನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಡೆ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಬಡ್ಡೆ ಚೆಡ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೊಸ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಕ್ಸ್‌ಲರೇಟೆಡ್ ಬಡ್ಡೆ ಚೆಡ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಗೋಸ್ವರ 33 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಜುಲೈನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್‌ಗೆ 2 ಲಕ್ಷ 90 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೊಡಲಾದದ್ದು 12 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಔಟ್‌ಲೇ ಆನ್ ವೆರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್‌ಗೆ ಮತ್ತು ಏರಿಯಾ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ 2 ಲಕ್ಷ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು 12 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತು ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಔಟ್‌ಲೇ ಆನ್ ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಅಂಡ್ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಷನ್ ವರ್ಗಿಗೆ 1 ಲಕ್ಷ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದದ್ದನ್ನು 9 ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಹಣ ಬರ್ಚಾಗಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳೇ ಬರಬೇಕೋದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು ಹೇಳಿ,

6-00 P. M.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ನನಗೆ ಒಂದು ಕ್ಯಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಉದಾಹರಣೆ ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸೋಮಾಪುರ ಎನ್ನುವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಜುಲೈ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಹೋದ ಕೂಲಿ ಆಳಾಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಲಿಯನ್ನೇ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ವಾರಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಕೂಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದ್ಲೆ ಇದೆ. ವಾರವಾಯಿತು ೧1 ದಿನವಾದರೂ ಕೂಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕೂಲಿ ಆಳಾಗಳಿಗೆ ಆರು ತಿಂಗಳಾದರೂ ಅವರ ಕೂಲಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರೈತರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಕನಿಕರ ತೋರಿಸಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಡ್ಡೆ ಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ವರಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿ ಕೂಲಿ ಆಳಾಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆ ರೀತಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರದಾದರೂ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿ ಅಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ವಾನ್ಯ ಆಹಾರ ಸಚಿವರು ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಜೋಳವನ್ನು ವಿತರಣೆ ಮಾಡಲು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೂರು ಸಾವಿರ ಇಲ್ಲವೇ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಜನರಿಗೆ ಜೋಳ ಹಂಚಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹೇಗಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಮೂಟೆ ಜೋಳದಲ್ಲಿ 31 ರಿಂದ ಹತ್ತು ಕೆ.ಜಿ. ಯವರೆಗೆ ಕಲ್ಲು ಮಣ್ಣು ತುಂಬಿರುತ್ತದೆ, ಸಮಾರು ೧1 ಕೆ.ಜಿ. ಬರೀ ಹೊಟ್ಟು ಇರುತ್ತೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಎರಡು ಕೆ.ಜಿ. ದತ್ತೂರಿ ಬೀಜಗಳು ಇರುತ್ತವೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಒಂದುಪಿಡಿ ಜೋಳ ಕೂಡ ಹಂಚಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸಂಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಹ್.—ಲೆವಿ ಎಮ್ಮೆ ಕಡೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಲೆವಿ ವನೂರಿಗೆ ಇದೇ ಸರಿಯಾದ ಸಮಯ. ನೀವು ಬೇಗನೆ ಬನ್ನಿ. ನಮ್ಮ ರೈತರು ಲೆವಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ. ಇ. ವಾಹ್.—ನಿಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಜನಕ್ಕೆ ರಾರಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹಂಚುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಏಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ?

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಹನುಮೇಗೌಡ.—ಬರೀ ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ಇಷ್ಟೇ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್‌ಪುರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು, ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ ಹಾಗೂ ನಾಗಮಂಗಲದ ಭಾಗಗಳು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ರೈತರು ಬಹು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಇವರಿಗೆ

ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಸುತ್ತವರಿಮಾ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬಡದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ. ಏನಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ರೈತರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೂ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎ. ದೇಸಾಯಿ (ಅಥಣಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ನೀರು ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಅಥಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸರಕಾರವೇನೋ ರಿಗ್ ಯಂತ್ರ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೂ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ತೆಗೆದರೂ ನೀರು ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿನ ಜನ ಸುಮಾರು ಅರ್ಧ ಇಲ್ಲವೇ ಮುಕ್ಕಾಲು ಮೈಲಿ ದೂರ ಹೋಗಿ ನೀರನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಗ್ನೇಷಿಡ್ ವಾಟರು ಸಿಗುತ್ತೆ. ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವ ನೂಚನೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಬರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾಳೆ ನಮ್ಮ ಆಸೆಂಬಿ ಮುಗಿಯುವುದರಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರೇಳಿಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಸಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ನಮ್ಮ ಅಥಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕಾ ಹಾಗೂ ಇದರ ಸುತ್ತಮುತ್ತ ಇರುವ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ನೀರಿನ ಸಾಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ರಿಗ್ ಯಂತ್ರಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಕಡೆ ರಿಗ್ ಮೂಲಕ ಬಾವಿ ತೋಡಿಸಿ ನೀರು ತೆಗೆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕಹಿ ನೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ನೀರೇ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ನೀರು ಸಿಗದೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಕೊಳಕು ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಅಥಣಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಅಥಣಿ ಮುನಿಸಿಪಾಲಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಇಲ್ಲ. ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಮೈಪು ಮೂಲಕ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ನೀರು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯೆ ಟ್ಯಾಂಕ್‌ನ ನೀರು ಅಥಣಿ ಟೌನ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಕಾಲು ಭಾಗದ ಜನರಿಗೆ ಸಹ ಸಾಲುತ್ತಿಲ್ಲ; ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 15-20 ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ 5-10 ನಿಮಿಷಗಳವರೆಗೆ ನೀರನ್ನು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ನೀರು ಸಾಕಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ; ಆದಕಾರಣ ಅಥಣಿ ಟೌನ್‌ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ನೂಕ ಪ್ರಮೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಟಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಇದು ಅನ್ನ ಮತ್ತು ಆಹಾರದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾದ ಕಾರಣ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ತಾವು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ನಾಳೆ ದಿವಸ ಸಹ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I have got a few names. I will give chance to as many hon. members as possible, and we will close the discussion today only. We will sit a little late. The subject is very vital.

SRI H. N. NANJE GOWDA.—Sir, it is already late. We have been sitting since morning. We can resume the discussion tomorrow. I would also like to participate in the discussion tomorrow.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಬಿ. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ.—ಇದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವಾದ ಕಾರಣ ನಾಳೆಯೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸೋಣ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—Hon. members know that we are adjourning tomorrow. Tomorrow we have got a number of important Bills to be discussed and passed. The hon. the Leader of the Opposition has given an assurance that they will be completed tomorrow. So, it is better to have the reply on the discussion today only.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಇನ್ನು ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಕೂತರೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಮುಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಜನರು ಮಾತನಾಡುವವರು ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗಿಲ್ಲಾ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಇದನ್ನು ನಾಳೆಗೆ ಮುಂದುವರೆಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—If it is necessary, we will have the reply tomorrow. I want co-operation from all hon. members.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ತಮಗೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಇದೆ. ಇಂದು ಆರೂವರೆ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು, ನಾಳೆ ಮತ್ತೆ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸೋಣ; ಬೇಕಾದರೆ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ಕೂತು ಇದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಬಿರಿಸೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ.—ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಇನ್ನೂ 3—4 ಜನ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಆವರವರ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೊಟ್ಟು ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಆದ ಕಾರಣ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಬಿರಿಸೋಣವೆಂದು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ, ಮತ್ತೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಸಭೆ ಸೇರಿ ಇದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಪ್ರಕಾರ ನಾಳೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬರಲು ಮುಗಿಸೋಣ, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—I call upon hon. member Sri Lingappa to speak.

†ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಒರಗಾಲದ ಬವಣಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡಿ ಇಷ್ಟೇ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲರ ಕ್ಷಂಧ ಭಯಂಕರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಈಗ ದಾರಾಣವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗ, ನಾಪುಗಳಿಲ್ಲಾ ಇದೇ ಸದನದಲ್ಲಿ ಭಾರಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿ 59 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿರುವುದು ಸರಿಯೇ? ಕುಕರದ ಕಣ್ಣನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ತೆರೆದಿಲ್ಲ; ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ಎಂದ ಕೂಡಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ದೇವೇಗೌಡರು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ನಂಜೇಗೌಡರೂ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು; ಆದರೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳ ಶಕ್ತಿಯ ಕೇಂದ್ರ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 380 ಇಂಚು ಮಳೆಯಾಗುವ, ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ಚಿರಾಪುಜಿ ಎಂದು ಹೆಸರಾಗಿರುವ ಅಗುಂಬೆ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಅರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆದ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿ ಮುನೀರಿಗೆ ಬವಣಿ ಬಂದಿದೆ.

ಮಲೆನಾಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಹಾಸನ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಕಾರವಾರ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿದ್ದು. ಅಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿಗೆ ಸಹಾ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಯಾಗಿವೆ. ಈ ಸಾರಿ ಮಳೆಬಾರದ ಬತ್ತಿದ ಬೀಜ ಮೊಳಕೆ ಬಂದದ್ದು ಎಲ್ಲಾ ಒಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆದು ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು 100ಕ್ಕೆ 100 ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಎಲ್ಲಾ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 30ನೇ ಕ್ಷಾಮ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿಲ್ಲ. ಎಲೋಸ್ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಣ್ಣೀರು ಸುರಿಸಿದಂತೆ ನೀರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಏನೇನು ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ರಾರಿನ್ಯಲ್ಲಿ ನೀರನ್ನು ಸಾಗಿಸಿ ಜನಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಏನಿದ್ದರೂ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇದರಿಂದ

ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಂಡು ದೊಡ್ಡ ಬವಣಿ ಬಂದಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಜನ ನಿರಾಡ್ವೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿರಾಡ್ವೋಗಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಇವೊತ್ತು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಳೆತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಕೆರೆಯ ದಂಡೆಯನ್ನು ಏರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಟ್ಟೆಯನ್ನೂ ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಯಾರಿಲ್ಲ, ಶಿವಪ್ಪನಾಯಕರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಕೆರೆಯ ಹೊಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಯಾರಿಲ್ಲ. ಕೆರೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ರೈತರಿಗೆ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲೂ 10 ವರ್ಷಗಳ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರು ನಾಕಮ್ಮ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರೈತರಿಗೆ ನಾಕಮ್ಮ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಂದೂಕದ ರೈಫ್‌ ನ್ನು ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ರೈಫ್ ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ವಿಸ್‌ ಕೇಟ್‌ ತೋರಿಸಿದರೆ ಅಪೆಂಟ್‌ ಡೇಟ್‌ ರೈಫ್‌ ಮತ್ತು ಅರ್‌ ಗೌಡ್‌ ಮೆಂಟ್‌ ಡೂಸ್‌ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬಂದೂಕದ ರೈಫ್‌ ನ್ನು ರಿನ್ಯೂ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ರೈತರಿಗೆ ನೀರಿನ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಗದದ ಮೇಲೆ ಕೆರೆಗಳು ಇವೆ. ಭೂಮಿಯ ಮೇಲೆ ಕೆರೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ನಗರ ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಒಬ್ಬ ರೈತ ಬದವ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಹೊತ್ತಿನ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವನ ಪಾತ್ರೆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವನು ಇವೊತ್ತು ಕಣ್ಣೀರಿಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ರೈಫ್‌ ಬಸ್‌ಕೂಲು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅದೇಶ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನೀರು ಕೊಡದೆ ಜನಗಳ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತವಾದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ರಸ್ತೆ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವು ಯಾವುದಕ್ಕೋ ದುಡ್ಡು ಇದೆ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲವೇ ? ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಅಶೋಕ ಹೊಟೆಲು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಇದೆ. ಅನೇಕ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಇದೆ. ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲವೇ ? ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಸುತ್ತೇವೆ, ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿಸುತ್ತೇವೆ, ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ, ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ರೈತರಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಜನ ಇವೊತ್ತು ರೈತರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನ ಮುಂದೆ ನಿಮಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ನೀವೇ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಚ್. ಪುಟ್ಟರಂಗನಾಥ್ (ಬೆಂಗಳೂರು) — ಪವ್ವಾನ್ಯ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ. ಈಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಚರ್ಚೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ಜೊತೆಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಲೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 100 ಅಡಿ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆದರೂ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಯಿರ್ ಬಹಳ ಹಾರ್ಡ್ ಇದೆ. ಬಂಡೆಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಮಣ್ಣು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಈ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡುವುದರಲ್ಲಿ ರಿಗ್‌ಗಳೂ ಕೂಡ ಫೈರ್ ಆಗಿವೆ. ಬೆಂಗಳೂರು, ಆಲೂರು, ಸಕರೇಶಪುರ, ಈ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವುದರಲ್ಲಿ ರಿಗ್‌ಗಳೂ ಕೂಡ ಫೈರ್ ಆಗಿವೆ. ಒಪನ್ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ಬಹಳ ಕೆಳಗಡೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 100 ಅಡಿ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿದ್ದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನೀರು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇವೊತ್ತು 100 ಅಡಿ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ನೀರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನೀರು ಕುಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ 2-3 ಮೈಲಿ ದನಗಳನ್ನು ಹೊಡೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಜನಗಳಿಗೂ

ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರಿಲ್ಲ. ಕೊಳೆತು ನಾರತಕ್ಕ ನೀರನ್ನು ತಂದು ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೋದ ವರ್ಷ ರಿಲೀಫ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಪರಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಾಗಿ ೨೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಚಾನರ್ ಕೆಲಸ ಪುರವಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಯವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಎಷ್ಟೇ ಶ್ರಮವಹಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಂತೆ ೨೨ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಜನಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಲಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೇ ಜನ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ೨೦ ಸಾವಿರ ಜನ ಬಂದರೂ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಮಾಡಿದಂತಹ ಯೋಜನೆಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಾರಿ ತೋಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಜನಗಳಿಗೆ ಮಂಕರಿ ಗುದ್ದಲಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನಗಳು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಂದಂತಹ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಂಕರಿ ಗುದ್ದಲಿ ಇಲ್ಲದೆ ಏನುಪಸ್ಸು ಹೋದರು. ಬಿಜಾಪುರ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾದಿಂದ ರಾರಿಮಲ್ಲಿ ಮಂಕರಿ ಗುದ್ದಲಿಯನ್ನು ತರುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಕ್ಷಾಮ ಹೊಡೆದು ಹೋಯಿತು. ಜನಗಳಿಗೆ ಗುದ್ದಲಿ ಮಂಕರಿಯನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ. ಜನಗಳಿಗೆ ಕಷ್ಟಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಮನಸ್ಸು ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕೊಡುವಾಗ ಇಂಪ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಹೇಳುವಂತಾದ್ದು ಸಫಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೋದವರ್ಷದ ಹಾಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಈಗ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅಲ್ಪರೇತ ರಿಗ್ಸ್‌ಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಜೊತೆಗೆ ಒಪ್ಪಾ ವೆಂಚರ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಕೂಡಲೇ ಆಗಬೇಕು. ಏತಕ್ಕಿಂತಲೂ ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವುಕಡೆ ಬಿ.ಡಿ.ಒ.ಗಳು ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋಡಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಬಾವಿಯನ್ನು ಆಳ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಾವಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ತಂದು ಕಾಕಿದರು. ಬಿ.ಡಿ.ಒ.ಗಳು ಯಾವ ಬಾವಿಯನ್ನೂ ಆಳ ಮಾಡಿಸಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ೩೫ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಆಳ ಮಾಡಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ದುಡ್ಡನ್ನು ಬಿ.ಡಿ.ಒ.ಗಳು ತಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲದೆ ಅವರು ಕಷ್ಟಪಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ.

6-30 P. M.

ಅಲ್ಲಿ ಅನಾಹುತಗಳು ಆಗಿದ್ದರೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬಿ.ಡಿ.ಒ.ಗೆ ಎನ್‌ಕ್ವೆಸ್ಟರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅನೇಕ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ಆಳಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ರಿಕಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದುಡ್ಡು ಬರ್ಚು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ೧೦ ಇಂಚು ದಾಟಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ೫ ಇಂಚು ದಾಟಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಳ್ಳು ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ೨೦ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನಗಂತೂ ಬರ್ಚು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು, ನಾನು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪುರನಾದಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೂ ಗಮನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲರಂತೆ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅನ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಅನ್ನ ಕೆಂಪು ಆಗುತ್ತದೆ. ಬಟ್ಟರನೆನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೋಲಾರವೂ ಸಹ ಸೇರಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬಾವಿ ಇದೆ, ನೀರನ್ನು ಕುಡಿಯಿರಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ನೀರನ್ನು ಕುಡಿದರೆ ವಾಮಿಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಬಾವಿ ಇರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ನೀರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹೊಸಬಾವಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಮತ್ತು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಎಳೆಬಾಡಿ ಎಂಬ ಹೋಬಳಿ ಒಂದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ೪೦ ಇಂಚು ಪಿಟ್ ತೆಗೆದರೂ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಿಲ್ಲ. ಬೆಂಜಾದ ಪ್ರದೇಶ ಅದರಿಂದ ದನಕರುಗಳಿಗೆ ಇವತ್ತು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ

ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು. ತಾವು ಪ್ರವಾಸ ಬರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ. ವಾಸ್ತವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಕಣ್ಣು ಏದುರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ನಿಮ್ಮ ಟೂರ್ ಪೂರ್ವಗ್ರಾಂತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ನೀವು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಬೇಕು. ಇದೇನು ಎಗ್ಗಾಜ ರೇಟ್ ಮಾಡುವ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಯಾರೇ ಆಗಲೇ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಒಂದು ಸ್ಯೂರ್ ಕೊಡಿ, ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಕೊಡಿ, ಇರಾ ಒಂದು ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಅಂತಹವರು ಅನ್ನು ಕೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು, ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಾಗ ರೆವಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಲ್ಟರ್ನೇಟಿವ್ ಇನ್‌ಫಾರಮರ್ ರೇಷನಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ಏಕೆ ರೆವಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕಷ್ಟಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೀವು ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗದೇ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ? ಒಬ್ಬ ಇದು ಏಷ್ಟು ಸಂಕಟವಾಗುತ್ತದೆ? ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರೆವಿ ಕೊಡಿ, ಜೋಳಕೊಡಿ, ಅಂದರೆ ರೈಸ್ ಅನ್ನುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜೋಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಜೋಳ ಅನ್ನುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿನವರು ಅವನ್ನು ಹಂದಿಗೆ ಬೇಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಯಾವ ಕಡೆ ಏನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ರೇಷನಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಅದರ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾವು ಜವಾಬ್ದಾರರಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತಿ ಹೇಳಬಾರದು. ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಹೆರಾಸ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಅದರಿಂದಲೇ ಜನರು ಫೋರಾಪೋ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಅದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಬಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದು ಹೋದವರ್ಷ ಮರಾಧೆ ಕೆಳೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಮುಖ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನೀವೇನಾದರೂ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಇಂತಿಂಥ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತಲೆ ತಗ್ಗಿಸುವಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR DEPUTY SPEAKER.—The House will now adjourn and meet to-morrow at 8-30 A. M.

The House adjourned at Thirtyfive Minutes past Six of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock, on Saturday, the 19th April 1975.